

6 STRANI
CLANKOV IN SLIK
Z VSEH PODROCIJ
POLITIKE, ZNANOSTI,
UMETNOSTI IN
RAZVEDRILA

tedenska
tribuna

TEDNIK
»SLOVENSKEGA
POROČEVALCA«

Cena 15 din

TINE KOREN NAM PIŠE IZ NEW YORKA

»AFERA ROSENBERG

se nadaljuje«

Odvetnika Blocha so našli mrtvega

KO SMO ŽE IMELI POSTAVLJEN ČLANEK, KI NAM GA JE POSLAL TOV. TINE KOREN IZ NEW YORKA, SO DNEVNIKI 31. JANUARJA OBJAVILI NASLEDNJO VEST:
ODVETNIKA EMANUELA BLOCHA, KI JE BRANIL ZAKONCA ROSENBERG PRED AMERIŠKIM SODIŠČEM, SO NAŠLI VČERAJ MRTVEGA V NJEGOVI HIŠI.

Harryju Goldu načrte in skice atomske bombe tipa »Hirošima«. Greenglass in Gold sta izdajala svoje sodelavce še dalje. Greenglass je bil brat gospe Rosenberg in je pred obveščevalnimi organi izjavil, da sta zakonca Rosenberg vedela za njegovo vohunsko dejavnost. Zakonca Rosenberg sta pred sodiščem svojo krivdo dosledno zanikala in nista izdala nikogar, ki naj bi sodeloval z njima. Dokazov, da sta bila Rosenbergova vodilna člana ameriške komunistične stranke, je bilo dovolj. Toda dokazi, da sta bila atomska vohuna, so bili vsekakor pomanjkljivi — vsaj za inozemskega opazovalca. Kljub temu ju je porotno sodišče priznalo za kriva, na osnovi česar ju je sodnik Irving Kaufman obsodil na smrt na električnem stolu. Izvršitev smrtnih obsodb je določil za 21. maj 1951.

Čakala sta 27 mesecev

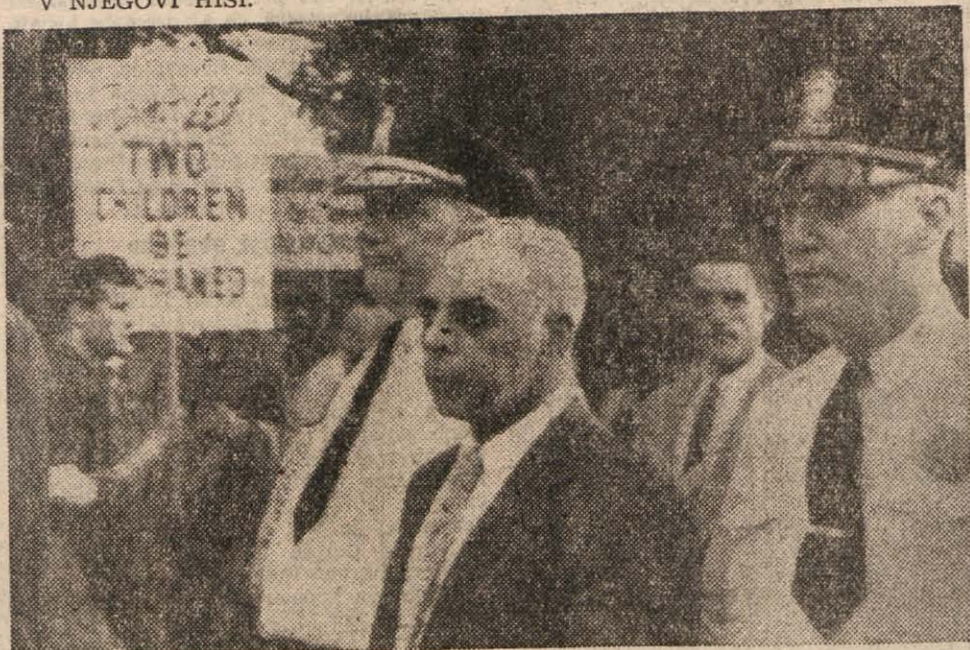
Toda Rosenberga sta čakala na izvršitev smrtnih obsodb polnih 27 mesecev in se medtem sedemkrat pritožila na apelacijsko sodišče in vrhovno sodišče je sedemkrat razpravljalo o njunem slučaju.

Kar pa nas navaja k razmišljanju, je nekaj drugega. Fuchs, ki so mu vohunstvo nedvomno dokazali, je bil po angleških zakonih obsojen na 14 let težkega zapora. (Blacket, ki je med vojno prav tako delal v inštitutih za atomsko energijo in je bil celo v vladni komisiji ter je po vojni pisal knjige, kjer je objavil točne načrte atomske bombe in za katerega je znano, da je član kominformistične stranke, se še danes svobodno spreha po Britaniji.) Greenglass, ki so mu vohunstvo prav tako dokazali in jo je tudi priznal, je bil po ameriških zakonih sojen na 15 let težkega zapora. »Zveza« in neposredni organizator vohunstva, ki je svojo krivdo prav tako priznal — Harry Gold — je bil obsojen na 30 let težkega zapora. In zakaj sta bila zakonca Rosenberg, ki svoje krivde nista priznala in pri katerih je bil dokazni postopek pomanjkljiv, obsojena na smrt?

»US News World Report« je svoječasno docela nazorno pojasnil razliko med temi vohuni in razliko med kaznovanji: »Razlika med Rosenbergi in ostalimi obtoženci je bila v tem, da so ostali pričali

zakonitosti in neodvisnosti ameriškega sodstva.

Zakonca Rosenberg sta bila obtožena atomskega vohunstva. Tisti, ki je pazljivo spremljal potek celotnega procesa — ne kot politik, marveč kot pravnik — je moral priznati, da je v dokaznem postopku ostalo precej temnih mest. Vse, kar je jasno in nedvomno, je tole: odkrivanje »verige« se je pričelo v Angliji, kjer so kmalu po vojni aretirali atomskega znanstvenika Fuchsa in mu dokazali, da je izročal atomske tajnosti sovjetskemu agentu. Fuchs je navedel nekaj svojih zvez z ameriškim agentom. Zato so aretirali Davida Greenglassa, ki so mu dokazali, da je ukradel in izročil sovjetskemu agentu

Vrata v Belo hišo so bila zaprta, ko je odvetnik Rosenbergovih — Emanuel Bloch zadnjič poskusil posredovati za pomilostitev pri prezidentu Eisenhowerju

20. januarja je »New York Times« prinesel vest, da je združenje advokatov mesta New York pričelo disciplinski postopek proti Emanuelu Blochu. Ta korak newyorškega advokatskega združenja nam vrača v spomin sodni postopek proti Rosenbergovim in nas sili k razmišljanju o

Balet Janine Charrat je danes prišel v Ljubljano! To je tisti balet, ki pleše med mnogimi drugimi tudi znameniti Castellijev balet »Alge«. — Fant se da zapreti v norišnico, da bi rešil svojo duševno bolno deklico. Na tem žalostnem kraju se spominja srečanj na plesih in poljubov in dogodka, ko je ona izgubila razum. Toda trudi se zaman: deklica je povsem izgubljena. In ko ona v vrtincu divje farandole izginja s scene obenem z drugimi blazneži, fant v civilni obleki in s kovčkom v roki zapušča oder. Po megafonu govori fant in zdravnik in pojasni tisto, kar s plesom ni mogoče izraziti. — Tu nastopa deklica, ki verjame, da lahko ogleduje svoje obličje v praznem okvirju, deklica, ki je prepričana, da je zločinec, zlobni pritlikavec itd. ... cela panorama tipov v norišnici, ki nastopajo kot kontrast sijajne slike plesa in prvega ljubezenskega sestanka. Glasbo je napisal Guy Bernard, libreto Bertram Castelli, koreograf pa je znamenita Janine Charrat. Ta baletni ansambel bo nastopal v Ljubljani z raznimi točkami 3., 4., 5. in 6. februarja. — Na naši sliki je Helena Tralline, prva sodelavka Janine Charrat

za državo, izpovedali svojo krivdo pred odprtim sodiščem in pomagali uloviti še preostale vohune, ki bi steer lahko še pobegnili. Rosenberga sta bila zanikala priznanje in odbila vsako ponudbo za odlaganje izvršitve obsodbe, če bi pričela govoriti.« In to je točka, kjer prihaja evropski čut za sodno pravičnost v konflikt z ameriškim demokratičnim sodstvom. FBI je ves čas od aretacije ponujala Rosenbergovima milostno sodbo, če bi hotela izpregovoriti. Glavni državni javni tožilec Brownell (tisti, ki je javno obtožil biv-

(Nadaljevanje na 2 strani)

Visoko na ameriškem Severu se odigrava zgodba napetega barynega ameriškega filma »DIVJI SEVER«, v katerem igra glavno vlogo STEWART GRANGER. Film, ki ga je kupilo Podjetje za izposojanje filmov, bo v kratkem doživel premiero v Ljubljani. (Slika nam predstavlja glavne igralca.)

BLIŽE BEOGRAD KOT ŠENTVID

Ameriški letalski major Charles E. Yeager je pred kratkim dosegel z letalom X-1A brzino 2.655 kilometrov na uro. Ta poskusni polet je izvedel v Kaliforniji in s tem prekosil rekord poskusnega letalca Crossfielda, ki je lani 1. novembra preletel v eni uri 2.133 kilometrov.

Ko se bomo vozili s takimi letali, bomo iz Ljubljane v pičlih treh minutah v Zagreb, v dvanajstih v Bitolju, v petindvajsetih minutah pa že v Solunu. Za vožnjo v Carigrad pa ne bomo potrebovali niti polne pol ure.

Tako bomo z letalom lahko prej v Beogradu, kot pa s tramvajem v Šentvidu.

Skrivnostni ljudje - opice

Ze tri tedne križarijo policisti malajske države Perak po okrožju Trolak in preiskujejo džunglo, da bi prišli vsaj na sled tem skrivnostnim bitjem, ki so postala pravi strah in trepet prebivalstva, posebno delavcev na plantažah kavčuka. Po pripovedovanju teh delavcev napadajo po trije ljudje - opice, ki pridrve iz džungle. Vedno sta dva moška in ena ženska. Vsi trije so po vsem telesu obrasli z gosto dlako, moški pa imajo še brado do pasu. Podočnjake imajo zelo dolge in jim štrlijo iz ust kot pri roparicah. Oblečeni so samo v zelo ozke rute, ki jih nimajo ovite okrog beder, poleg tega pa nosijo dolge nože. Do zdaj niso mogli ugotoviti, ali gre za več takšnih skupin ali samo za eno, ki ubija in požiga.

HEMINGWAY JE UŠEL SMRTI v strahotni džungli v Ugandi

Entebbe (Uganda). Glavo zavito v debele povoje, s šopom banan in steklenico gina, se je vrnil pred dnevi Ernest Hemingway iz vzhodnoafriške džungle ter z donečim smehom objavil, da mu gre odlično in da niti najmanj ne misli prenehati z letanjem. Obe letalski nesreči v divjini, ki sta njegove občudovalce napolnili z velikim strahom, po vsem sodeč nanj nista kaj dosti vplivali. Po svoji vrnitvi je pripovedoval o tem, kakor da bi šlo le za posrečeno šalo.

Potem, ko je v ljudno in nežno pomagal svoji ženi — ki se je iz te pustolovščine vrnila z dvema nalomljenimi rebri — iz policijskega avta, ki ju je pripeljal nazaj, je pripovedoval:

V soboto je hotel leteti z ženo k Murchisson slapovom in je zato najel majhno športno letalo s pilotom. Malo pred slapovi se je moralo letalo izogniti veliki jati štokel. Pri tem pa se je spustilo tako nizko, da se je dotaknilo zemlje in precej trdo pristalo. Poškodbe, ki jih je pri tem letalo dobilo, so bile take, da na ponoven start ni bilo mogoče misliti.

Sklenili so, da bodo prenočili pri letalu. »Ponoči se je približno dve uri motovilih okoli našega taborišča slon. Včasih se nam je približal na dvanajst korakov. V jasni mesečini je bil tak kakor potujoča gora. Zdelo se je, da z zanimanjem prisluškuje glasnemu smrčanju moje žene. Ko sem jo zbudil, je dejala: »Saj nikoli ne smrčim, to je le tvoja fiksna ideja.« Odgovoril sem: »Očitno tudi slonova.«

Naslednje jutro so šli do Nila, kjer jih je kmalu naložil neki motorni čoln s turisti in prepeljal v Butiabo ob Albertskem jezeru. Od tod bi jih moralo drugo letalo prepeljati v Entebbe. Toda kmalu po vzletu se je letalo vžgalo in zrušilo. Hemingway se je posrečilo, da je z glavo in rameni odprl vrata razbitega letala. Pri tem se je laže poškodoval.

O tem potovanju namerava Hemingway napisati knjigo. Vendar, najprej mora najti novo letalo, da bi mogel dokončati svoje potovanje.

OBVESTILO

Vse naročnike »T« ponovno prosimo, da poravnajo naročnino. Posebno opozarjamo vse tiste, ki dolgujejo še za lansko leto, sicer jim bomo list ustavili s 15. februarjem 1954. Cena lista znaša mesečno din 60.—, četrtletno din 180.—, polletno din 360.—, letno din 720.—.

UPRAVA »T«

SPLOVILI SO PRVO ATOMSKO PODMORNICO

21. januar 1954 bo ostal v zgodovini mornarice nepozaben: tega dne so splovili v ladjedelnici Groton podmornico »Nautilus«.

Njenemu motorju daje pogonsko sredstvo atomska energija.

S to podmornico se je ameriška mornarica obogatila za velik izum. Podmornica je podobna oni, ki jo opisuje Jules Verne v svojem fantastičnem romanu »2000 milj pod morjem«. Pod vodo bo lahko ostala mesece in mesece in se bo zaradi debelega oklepa lahko potopila v globine, ki jih navadne podmornice niso mogle doseči. Plula bo lahko od Aljaske do Murmanska pod debelo ledeno skorjo. Komandant prve atomske podmornice je kapitan fregate E. P. Wilkinson, ki ga po Verneu imenujejo »kapitan Nemo«.

95 ljudi posadke ne bo kot v drugih podmornicah živelo stisnjeno med raznimi cevmi, marveč v dobro zračenih prostorih, ki bodo prebarvani s pomirjujočimi barvami. Imeli bodo tudi kino, naslonjače, knjižnico, gramofon in napravo za odmetavanje odpadkov. Ne bo jih motilo bučno drhtenje podmornice. Toda od posadke bodo zahtevali več kot so kdajkoli zahtevali od podmorničarjev.

Majhna količina radioaktivne snovi — urana 235 — bo zadostovala za več potovanj okrog sveta. Podmornica bo dosegla hitrost 30 vozlov na uro (56 km), to je polovico več kot najmodernejša podmornice. Atomski reaktor sestoji iz debelega cirkonijevega ovoja, ki ne propušča radioaktivnega izžarjevanja. Tu uran 235 ne razpada tako hitro kot pri atomski bombi, ker ga v tem preprečujejo palice iz halfinija, ki je tudi zelo redka kovina. S počasnim razpadanjem urana se sprošča toplota, s katero dobivajo vodno paro za pogon parne turbine, ki poganja vijake podmornice. 1 kg urana 235 proizvaža prav toliko energije kakor 2.600.000 kg premoga. Pentagon in Federalna komisija za atomsko energijo sta plačala za novo podmornico 40 milijonov dolarjev, za njen atomski reaktor pa 15 milijonov.

Slovnostnemu krstu prve atomske podmornice je prisostvovalo 15.000 gledalcev. Njena dograditev pomeni v resnici še mnogo več — prvič so to silo, ki je doslej služila samo uničevanju — ne glede na njeno uporabo za bojno ladjo, vendar tako uporabili, da se zanima zanjo že trgovska mornarica in ostala industrija.

V Bertinu o Nemčiji

Naposled so štirje zunanji ministri, ki nasledajo v Berlinu, začeli razpravljati o glavni točki tega zasedanja: o Nemčiji.

Med zahodnimi diplomati in Molotovom so danes še precejšnje razlike v pogledih, kako združiti Nemčijo. Najbolj pregledno bo, če navedemo posamezne zahteve.

Francoski zunanji minister Bidault je prvi govoril o nemškem vprašanju in nazikal naslednja »rešitev«: 1. svobodne volitve v obeh delih Nemčije; 2. te volitve naj bi nadzirale nevtralne sile; 3. po volitvah naj bi bila osnovana vsenemska vlada; 4. ta vlada naj bi sklenila mirovno pogodbo; in 5. vsenemska vlada naj bi imela popolnoma proste roke na vseh področjih notranje in zunanje politike.

Drugi je o tem vprašanju govoril britanski zunanji minister Eden. Eden se je v celoti strinjal s predlogom zahodnih velesil, ki ga je podal Bidault, navedel je le svoje pripombe glede povezave združene Nemčije z evropsko obrambno skupnostjo. Velika Britanija, ki ni članica te »skupnosti« in ki najbrž tudi nikoli ne bo, je prevzela obrambo povezave Nemčije z »evropsko vojsko«. Po Edenovi trditvi je »evropska vojska«, ki je sestavljena iz več nacionalnih armad, najboljšje jamstvo, da združena Nemčija ne bo mogla znova stopiti na pot agresije, zlasti ne proti Sovjetski zvezi.

Tretji je govoril sovjetski zunanji minister Molotov. Molotov se sploh ni dotaknil Bidaultovega predloga o svobodnih volitvah, pač pa je navedel le sovjetski predlog za nemško mirovno pogodbo. Bistvo tega predloga je v tem, da je združenje Nemčije v nasprotju z načrtom o evropski obrambni skupnosti; Nemčija bi ne smela sodelovati v nobenem bloku držav — ne v zahodnem ne v vzhodnem.

Ameriški zunanji minister Dulles je napovedal, da bo na predlog Molotova, zlasti pa na njegov oster napad na ameriško politiko v Evropi, odgovoril šele v tork, kakor je Molotov napovedal, da bo svoje pripombe k predlogu Bidaulta povedal šele pri prihodnji seji.

Ko je spregovoril ameriški zunanji minister Dulles in zavrnil večino predlogov sovjetske delegacije, je postalo očito, da so se odnosi na berlinski konferenci zaostri. Dulles se je uprl načrtu, da naj bi Nemce iz Vzhodne Nemčije zastopala Ulbricht-Grotewohlova vlada, pač pa se je zavzel za Adenauerja in njegovo vlado. Še huje je izvenela Dullesova pripomba, s katero je opozoril Molotova na »napako«, ki jo je napravil L. 1939, ko je sklenil pakt s Hitlerjem.

Po Dullesovem govoru sta govorila še Bidault in Eden, ki sta zavrnila program Molotova in zahtevala konkretne razgovore glede izvedbe nemških volitev.

Sedanji položaj v Berlinu vsekakor ni rožnat; napetost je precejšnja in zahodne velesile so prav tako kot Sovjetska zveza pripravljene braniti svoje načrte in interese. Vendar s tem še ni rečeno, da ne bo prišlo do popuščanja. Sedaj je na vrsti Molotov...

Malan gre svojo pot

Časi se spreminjajo so trdili stari Latinci. In prav so imeli. Toda ne absolutno, se pravi za vse primere. Saj izjeme le potrjujejo pravilo.

Verjetno bi se Daniel Malan sam sebi izneveril, ko bi hotel priseti na to pravilo. Nobenih sprememb — to je njegova deviza. Zato je izdal odlok, da odslej naprej črni ne bodo smeli več študirati na dveh južnoafriških univerzah: v Capetownu in Johannesburgu. Skupen študij belih in črnih študentov je po njegovem mišljenju v direktnem nasprotju z načelom »apartheid«. To je anomalija, ki v Južni Afriki ne sme več obstojati.

Morda bodo morali čez kakih deset let že preklicati ta odlok — kakor so morali tudi v Ameriki že marsikaj preklicati, kar je bilo naperjeno proti črncem. Toda, ali bodo lahko te napake še popravili? Ali niso belci tako neznaatna manjšina v Južni Afriki, ki petina proti štiri petinam? Malan vedno govori o nekakšnem novem Jeruzalemu, toda v bistvu pripravlja le novo razdelitev Južne Afrike.

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »NAŠ TIŠK«. Odgovorni urednik dr. Dušan Šavnik. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 7, telefon: 23-522, 23-523, 23-524, 23-525 in 23-526 (interni številki 33). Uprava, naročniški in oglašni oddelki: Ljubljana, Tomšičeva 7, telefon: 23-522, 23-523, 23-524, 23-525, 23-526 (interni številki 16). Številka tek. rač. pri Narodni banki 601-T-428.

Dr. Aleksander Lenard

Leta 1936 sem dovršil študij na oddelku za tropsko agronomijo kolonialne šole v Lyonu. Kmalu nato sem diplomiral na College de Sciences Sociales et Economique v Parizu. Zdelo se mi je, da sem pripravljen na spopad s prakso. Logično, da je bilo tedaj najboljšje področje za moje udeleževanje v Afriki. Toda v Afriko je

Zanimivosti iz Berlina

Berlinčani sedanjo konferenco zunanjih ministrov v šali imenujejo tudi »masleno konferenco«, kajti govori se, da je od izida konference odvisno, če bodo države vzhodnega bloka dobile ameriško surovo maslo ali ne. V ZDA so se namreč nekateri krogi silno razburili, ko je vlada nameravala skleniti z deželami sovjetskega bloka trgovinske pogodbe za dobavo surovega masla, ki ga imajo v ZDA odveč. McCarthy je dejal, naj bi najprej nahranili zavezniške dežele, ne pa da odstopajo velike količine surovega masla sovražnim deželam. In tako pravijo sedaj, da se je Eisenhower odločil, da bo Vzhod dobil ameriško maslo le, če bo berlinska konferenca dobro uspela.

Strogi varnostni ukrepi

»Varnostni ukrepi« so bili tudi ena od točk, o katerih so pred konferenco mnogo razpravljali predstavniki štirih visokih komisarjev. Vsak novinar, ki pride v Berlin mora izpolniti dolgo vprašalno polo in priložiti dve sliki, nato pa čakati na mednarodno potrdilo. Ko prihajajo štirje zunanji ministri s svojim spremstvom na konferenco, zaustavijo policaji z rumenimi zastavicami ves promet po cestah, kjer drve diplomatski avtomobili. Iz stavbe, kjer se vrši konferenca pa ne sme brez predhodnega pregleda niti koš s papirjem. Snažilke, ki so zaposlene pri čiščenju prostorov, so že tedne preje poučevali in nadzirali.

Večerja ob svečah

Kakor vedo povedati v dobro informiranih krogih, so se prvi teden konference vršili najvažnejši razgovori pri večerjah, na katere so zunanji ministri vabili drug

druga. Seveda so novinarji s teh večerij lahko zvedeli le to, kaj so ministri jedli. Zvedeli so tudi, da je bila večerja, ki jo je priredil Molotov Bidaultu tipično ruska, medtem ko je bila Edenova na čast Molotovu čisto angleška. Pravijo da je na tej večerji ob razsvetljavi sveč sedelo za mizo dvanaest mož v črni smokingih.

Edenova kravata

Trije zahodni zunanji ministri so se kmalu po svojem prihodu v Berlin nastavili fotoreporterjem, da so jih slikali. Hkratni pa so dovolili tudi znanemu karikaturniku, da je v naglici narisal njihove karikature. Vsi so bili zadovoljni in so ga hvaležili, le Eden je prošil za svinčnik in na svoji karikaturi popravil kravato.

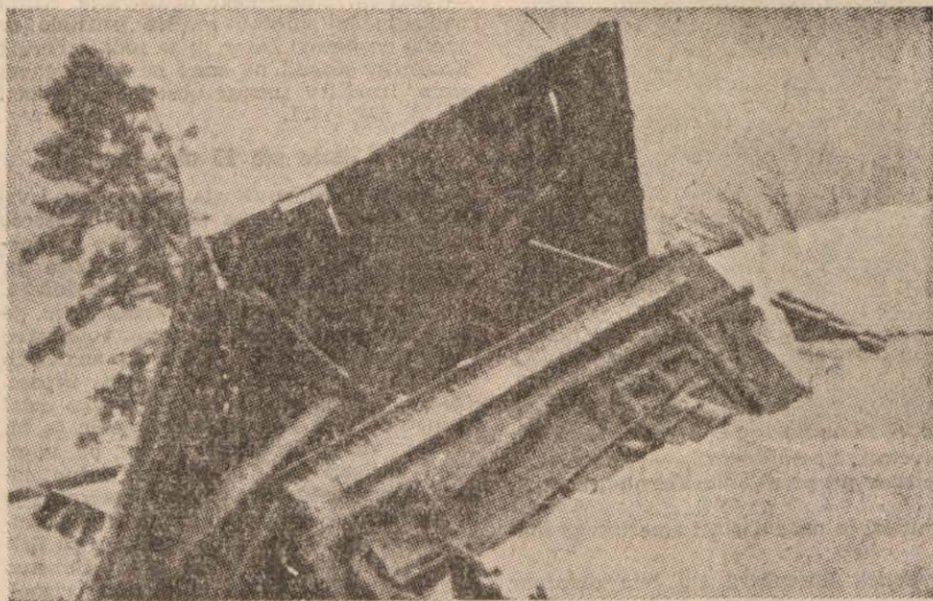
Auriol se bo posvetil novinarstvu

Tisti, ki so mislili, da bo sedemdesetletni bivši predsednik francoske republike Vincent Auriol sedaj lahko počival, so se zmotili. Kakor ministri, tako tudi on nima pravice do kakršne koli pokojnine, v tej starosti pa tudi ne bi mogel več uspešno opravljati svojega prvotnega poklica — odvetništva. Zato se je stari francoski politik odločil, da se bo ostali del svojega življenja preživljal z novinarstvom.

Zmeda s koledarji

V Indiji je v veljavi okrog trideset različnih koledarjev, kar razumljivo povzroča veliko zmedo. Tako v mestu Benares ljudje uporabljajo kar štiri različne koledarje. Zaradi tega je indijski svet za znanstvena raziskovanja pričel pripravljati enoten državni koledar tropškega leta, ki bo imelo 365 dni in se bo pričelo v začetku pomladi 22. marca.

Letos spet bela smrt

Dvanaajesta januarja je ves Vorarlberg v Avstriji klical na pomoč. Ze v drugi polovici decembra je močno snežilo. Debela snežna plast se zaradi nestalne temperature ni ulegla na trdo zaledenelo podlago. Od 8. do 12. januarja pa so znova zapadle velike množice snega. Močni vetrovi so pospešili, da je ogromna snežna plast začela drseti. Ker so v zadnjih letih posekali mnogo gozdov, ti niso mogli več ustaviti strašne nesreče. Vorarlberg, pa tudi nekateri predeli Tirolske, Švice in Bavarske beležijo že nad 160 žrtev. Najbolj prizadeti kraji so Blons, Sonntag, Fontanella, St. Gerold, Litze, Schirns in Dalaas. Prvih pet leži v ozki in samotni dolini Walsertal, ki so jo plazovi v hipu spreminili v dolino smrti. Okrog 10 dopolnil se je zrušil v vasi Blons prvi plaz, porušil desetine hiš in jih odnesel s seboj do hudournika Lutz. Preživeli so izkopali iz snega 25 ranjencev in jih odnesli v šolo. Toda še pred večerom je drugi plaz pokopal pod seboj šolo, ranjence in reševalce. Medtem so sneg, drevesna debla in ruševine zajezili hudournik. Ponesrečeni, odrezani od sveta, so preživljali strašne ure, ker je grozila še poplava. K sreči pa si je voda utrla pot skozi sneg. Preden so jih rešili, je 15 odstotkov ponesrečenecv že umrlo.

V Dalaasu je plaz zasul brzovlak Bregenz-Dunaj. Nekaj potnikov je mrtvih, živi pa so bili dva dni v vagonih pokopani pod snegom. Nekaj potnik je pozneje pripovedoval: »Najprej sem zaslišal oglušljiv pisk, ki mu je sledil votel tresk. Moj vagon je dvignilo kot žogo. Jekleni kavlji, ki so ga vezali s sosednjima vagonoma, so se pretrgali, kot bi bili iz vrvice. Potem sem začutil, kako mi sili kri iz ust in ušes.«

V Langweicu je rešila neka žena sebe in štiri svoje otroke tako, da so se potegnili pod močno hrastovo mizo, ki je kljubovala težji snegu in ruševin. Nekemu kmetu je pred očmi zasulo hišo. Plaz mu je ubil mater, ženo in otroke, sam pa je ostal nepoškodovan.

Ko so švicarska in ameriška letala preletela Walsertal, se je zdela pilotom dolna grozljivo mizna. Sonce je sijalo na neskončne snežne planjave, nov sneg je pokrival ruševine in votlo bobnenje plazov je že prenehalo. Samo opozorilna znamenja na snegu so pričala o preživelih stahotah. Prvo pomoč ponesrečenecv je prinesel švicarski helikopter, ki se mu je posrečilo pristati. Reševalcem se je nudil strahoten prizor: plazovi so se igrali s hišami in ljudmi kot otroci z lesenimi kockami. Letala so zvozila v dolino reševalni material, zdravnike in bernardince, nazaj pa ranjence in preživle. Reševalci z vse srednje Evrope so delali nepretrgoma po 70 ur. Pridružili so se jim francoski vojaki, tuji turisti in študenti, celo naši športniki. Na mejah niso zahtevali nobenih prehodnih dovoljenj. »Gremo v Bona!« je postal klic mednarodne solidarnosti.

V zadnjih dneh preteklega meseca je v pretežnem delu naše domovine zapadlo toliko snega, da je povzročil velike prometne ovire celo v nižinah. V Beogradu je zapadlo toliko snega, da je bil ustavljen ves avtobusni in tramvajski promet. Za kidanje snega so morali organizirati delovne brigade, ki jim pomagajo enote JLA. Kmetje iz okolice sploh ne morejo na trg, toda zaenkrat je v mestu dovolj zaloz za preskrbo prebivalstva. Mnogo prog v Bosni, Hercegovini, Srbiji in Makedoniji je zasneženih, tako da je prekinjen železniški promet.

15 let v Afriki

Afrika se je spremenila. In vendar se ni spremenila. Vsaj ne za Evropejca, ki se ne premakne iz svojega ozkega kroga, iz svoje dežele in ne pogleda v svet. Ta Evropejec je vedno naseda tistim, ki bi radi iz skrivnostne in neznane Afrike napravili dobro kupčijo. Pastolovcev ne manjka nikjer in tudi v Afriki ne. Toda morda se jim zdi prav zato, ker so avanturisti, Afrika je bolj črna kot je v resnici. Človeka, ki ne pride med ljudi z dobrimi nameni, nikjer lepo ne sprejmejo. Tistega, ki boče sam krasti, najprej okradejo in ko pišejo takšni ljudje knjige in zgodbe, dobite res vtis o skrivnostni in nerazumljivi Afriki. So pa tudi drugačni ljudje, ki jih tja ne zanesejo avanture, marveč poklic. Za te ljudi Afrika ni črni kontinent, ampak dežela, kjer bodo srečali ljudi, ki imajo podobne probleme, kot jih imajo sami. Od njih lahko zveemo resnico o Afriki. In še nekaj je: Afrika ni več neznanka. Ko je iskal Stanley Livingstona, je za vsakim gričkom pričakoval nevarnost. Potoval je v neznano in tega, kar je neznano, se vedno bojimo! Mogoče vse zveri in divjaki, ki jih je srečal na svoji poti, niso bili tako nevarni, kot je mislil. Toda bal se jih je — in kjer je strah, tam je že začetek nezgod.

Pred nekaj dnevi je sedel pri nas v uredništvu človek, ki sta ga poklic in želja, da bi spoznal Afriko takšno, kot je v resnici, zanesla za 15 let na črni kontinent. To je dr. Aleksander Lenard, naš znanstvenik, po rodu iz Zalca v Savinjski dolini. Pot ga je vodila čez vso Afriko in ga pripeljala končno v Zanzibar, kjer je odkril uničevalca nasadov kmetov v okolici Zanzibarja. Toda z njegovim odkritjem so se okoristili drugi in mu niso dali zanj nobenega priznanja. Zanj je tista Afrika, ki je za nas skrivnostna in težko dostopna, boljša kot birokratske džungle najbolj civiliziranih dežel.

porjo sem doživel še dva stiska rok, ki ju ne bom nikoli pozabil. Obiskal sem Benedetta Croceja in dr. Axela Muntheja. Sam nisem mogel verjeti, da me je dr. Munthe res sprejel. Zelo se je upiral obiskom. Ko se mu je nekoč napo-

Štirje v jeepu

Morda bodo obrnili na isto stran...

„Afera Rosenberg se nadaljuje“

(Nadaljevanje s 1. strani)

šega prezidenta Trumana za prokomunističnega, če ne že za izdajo) je javil zakoncem zadnji dan pred smrtno obsodbo, da bo izvršitev ustavil, če bi priznala krivdo in odkrila sodelavce.

In tu se pojavlja Evropejcu nov sum v demokratično sodstvo: kakšna je pravzaprav zveza med javnim tožilecem in neodvisnim sodnikom, ko lahko javni tožilec obljublja izpremembo obsodbe potem, ko jo je neodvisno sodišče štirinajstkrat obsodilo.

Zakonitost obsodbe

Advokat Bloch, ki so ga nedavno obtožili, je takoj po obsodi Rosenbergovih izjavil, da sta bila njegova klienta obsojena na osnovi napačnega zakona. Sodnik Kaufman ju je obsodil na osnovi zakona o vohunstvu iz leta 1917, ki določa smrtno kazen za vohunstvo v vojnem času in samo zapor v mirnem času. Bloch je za to zahteval, da bi proces revidirali in Rosenberg soderili po zakonu o atomski energiji iz leta 1946. Razlika med tema zakonoma je v tem, da zahteva slednji izjasnitev porote ne samo v vprašanju krivice, marveč tudi smrtno kazni.

Toda vsa zadeva očitno ni bila tako enostavna, kot jo je smatral sodnik Kaufman, ko je na protestne telegrame z vsega sveta, samozvestno izjavil: »Kadar bo prišel čas, da se bomo morali ukloniti pritisku, takrat lahko prav tako zapremo vrata pravice.«

Zadeva je prišla pred vrhovno sodišče. Zadnja in odločilna obsodba je bila izrečena s 6 glasovi proti 3. Sodnik Douglas pa je v zadnjem trenutku — v času, ko vrhovno sodišče ni sedelo — ustavil izvršitev smrtnih kazni, češ da novi braničevski argumenti zahtevajo ponovno razpravljanje. Rekel je: »... nedvomno je važno, da je dežela zavarovana... Prav tako pa je važno, da smo gotovi, da delamo po zakonu, preden dovolimo uničenje človeških življenj. Če nismo gotovi, bo ostal sum, ki bo težko prizadel našo vest.«

William Douglas je ena najuglednejših liberalnih osebnosti današnje Amerike. In njegovo ime so omenjali celo kot eventualnega kandidata demokratične stranke na zadnjih predsedniških volitvah. Vrhovno sodišče je njegovo zahtevo odbilo.

Zgodba ne bi bila popolna, če se vanjo ne bi upletel tudi senator McCarthy. Resolucija, ki je obsojala Douglasa in zahtevala, da se pojavi pred preiskovalnim odborom, je bila sprejeta v Kongresu. Toda Eisenhower, ki je prav tedaj obsodil »požigalce knjig« (pri čemer je odkrito namigoval na McCarthyjevo akcijo za seziganje komunistične literature v javnih knjižnicah), je ustavil to Kongresovo akcijo. Nedvomno je bil pod vplivom glasov iz inozemstva.

Toda, ki je prošnja za pomilostitev po dokončni odločitvi iz vrhovnega sodišča prišla v njegove roke, je očitno omahoval. Vodil je dolge razgovore s pravniki in duhovniki. Celo papež je interveniral. Predsednik je menil, da nima dovolj moči in je prošnjo odbil.

Rosenberga so ubili 18. junija 1953, zapustila sta dva mladoletna otroka in mučen vtis v svetovni javnosti.

Obtožba neodvisnega advokata

Vse je bilo čudno v tem procesu. Tajna policija je javno priznala, da je sodnik

sodil pod njeno sugestijo. Sodnik vrhovnega sodišča je bil pod vplivom Kongresa. In bilo bi resnično čudno, če bi ostal advokat nedotaknjen. Toda šele čez pol leta so našli način za obtožbo, kajti njegov zagovor na sodišču ni bilo mogoče obtožiti. Zato so ga obtožili govora na grobu Rosenbergovih, ko je dejal: »Umor Rosenbergovih polagam pred vrata prezidenta Eisenhowerja, gospoda Brownella in Edgarja Hooverja. Oni niso prizgali stikala, ampak so dali nalog tistemu, ki je stikalo obrnil.« Bloch je šel še dalje in izjavil, da Rosenberg nista bila usmrčena v smislu zakona: »Neodgovornost, nerazodnost, barbarstvo in umor so, kot kaže, del čustev tistih, ki nam vladajo... Stram me je, da sem Američan.«

Brez dvoma so advokate obtožbe težke in bi zanje pravni red mnogih dežel zahteval kazen. Ko so novinarji vprašali Blocha, kaj meni o nedavni obtožbi advokatskega združenja, je dejal: »Za seboj imam neomadeževano zgodovino tridesetletne prakse. V primeru Rosenbergovih me je sodišče, pred katerim sem ju zagovarjal, pohvalilo. Jasno je, da se bom branil.«

Toda advokat Bloch je mrtev...

»FOX«
PASTA ZA ČEVLJE
ne čisti samo odlično
temveč tudi konzer-
vira usnje vaše obutve
Proizvod: Tovarne
„Zlatorog“
MARIBOR

IZ SPOMINA SLOVENSKEGA STROKOVNJAKA, KI JE PREPOTOVAL POL AFRIKE

vedala Greta Garbo, jo je zavrnil, češ da nima navade sprejemati filmskih zvezd. Vendar se ni vdala. Ulovila ga je na prav filmski način, pa ji ni zamenil in sta si kljub vsemu postala dobra prijatelja...

Takrat sem si zabeležil v dnevnik: »Zdaj grem na kontinent svojih mladostnih sanj.« Ze čez nekaj dni sem si ogledoval Bejevo palačo v Tunisu. Takrat sem spoznal prvič globok in

skoraj nepremostljiv prepad med Evropo in Afriko. V francoski Severni Afriki predstavlja arabsko-berbersko prebivalstvo skoraj sedem osmin vseh prebivalcev Severne Afrike, toda teh sedem osmin se niti najmanj ne pomeša z eno osmino Francozov. Islam je krivi! Staro sovraštvo do nevernikov še vedno dremlje v srcu muslimanov. Koran ne urejuje samo duhovnega življenja, marveč tudi misli svojih pripadnikov. Nobene ublažitve se ne javljajo v stoletjih in od časa do časa celo opažamo nov naval islamske gorečnosti. Poligamija je dovoljena. Dovolil jo je islam. Plesalke iz Ouled Naila so ohranile ritual njihove tradicije ljubezni — orientalski kult plesa s trebuchom. So nezakrpane svečnice vzmemirajočega kulta. S telesno gibčnostjo in razgibanostjo vzbujajo občudovanje v ritmu, polnem razuzdanosti in razgibanosti, ko vrtijo boke ali kakor v krču krožijo s

Karavana v puščavi

Uredništvo "TT" je pripravljalo prvo februarso številko na desetih zelo pestrih in vsebinsko razgibanih straneh...

UREDNIŠTVO IN UPRAVA "TT"

Clovek s tremi obrazi

Pacifiku, in sicer v treh tednih (Japonci so napadli Pearl Harbour 7. decembra 1941).

Zvečer se je nekaj uslužbenec nemškega poslanstva in nekaj visokih japonskih osebnosti udeležilo ribolova, ki ga je priredil Sorge...

Medtem ko so gostje na palubi pili šampanjec in se pristrčno razgovarjali, je v medpalubju oddajala Sorgejeva tajna radijska postaja.

Samo Sorge in ribič, ki je bil lastnik ladje, sta vedela, da v tem trenutku Max Klausen poroča »Wiesbaden« (ime tajne sovjetske radijske postaje v Sibiriji, ki je imela stike z Sorgejevo mrežo).

Poročilo se je glasilo: »Japonska vlada odobrava načrt, ki ga je izdelal generalni štab, za napad na Jugovzhod. Oborožene sile bodo pripravljene v treh tednih. Japonci odklanjajo nemško zahtevo, naj kvantunska armada udari na sever.«

To poročilo je bilo vrhunec Sorgejeve kariere. Vse tiste usodne mesece, od 22. junija 1941, ko so nemške čete prekorčile sovjetsko mejo, pa do jeseni, ko so morale umakniti izpred Moskve, je Sorge pošiljal v Moskvo najzaujnejše podatke o japonskih načrtih.

2. julija je poročal, da izdelujejo Japonci dokončne načrte za prodiranje na jug, v francosko Indokino.

Konec julija in v začetku avgusta je Sorge izjavil, da so Japonci mobilizirali milijon vojakov in da so jih večina poslali na Kitajsko ali še dalje na jug in le majhno število v Mandžurijo.

Konec avgusta je Sorgejeva tajna radijska postaja poslala življenjsko važno novice, da je nemško poslanstvo izgubilo vsako zaupanje v Japoncih v 1941. letu vstopili v vojno s Sovjetsko zvezo.

Sredi oktobra pa je postal že omenjeno poročilo, da bo Japonska napadla Združene države Severne Amerike.

Na osnovi Sorgejevih zapuhtih poročil je generalni štab Rdeče armade premaknil vojne enote iz Sibirije in jih v najboljši kritičnem trenutku vrnil v bitko za Moskvu.

Isti večer, ko so v Tokiu zvedeli za nemški poraz, je Sorge večerjal z nemškim poslanikom in razpravjal z njim o poročilu, ki ga je bilo treba poslati v Berlin, in sicer, kako so v japonskih vladnih krogih sprejeli novice o nemškem porazu.

Kdo je Richard Sorge?

Richard Sorge, šef sovjetske obveščevalne službe na Japonskem, se je rodil 4. oktobra 1895 v Bakuju. Njegov oče je bil nemški inženir, ki je delal za nemške petrolejske družbe na Kavkazu, mati pa Rusinja. Njegov ded Adolf Sorge je bil za ustanavljanja I. internacionalne sekretar Karla Marxa.

Ko je bil otrok, so se starši preselili v Berlin, kjer je Richard hodil v šolo in odrasel.

V prvi svetovni vojni je bil vojak na vzhodni in zahodni fronti, po vojni pa je študiral na univerzah v Berlinu, Kielu in Hamburgu. V Hamburgu je 1920. leta promoviral za doktorja političnih ved. V naslednjih letih je delal kot učitelj, rudar, 1922. leta pa je začel dopisovati raznim listom. Že 1919. leta je vstopil v KP Nemčije.

Sorge je imel nenavaden talent za jezike in je v lahkoto govoril francosko, angleško, rusko, japonsko in verjetno že tedaj tudi kitajsko.

Leta 1924 je odpotoval v Moskvo, kje je postal aktiven sodelavec Kominterne. V Moskvi je ostal tri leta, nato pa so ga poslali v tujino. Več let je živel v skandinavskih deželah in v Veliki Britaniji kot poseben predstavnik Obveščevalnega in organizacijskega biroja Kominterne, za nalogo, da sodeluje s krajevnimi organizacijami komunistične stranke in pošilja poročila o delavskih problemih in dejavnosti komunistov.

Deloma je tudi vzpodbujal in svetoval pri lokalnih komunističnih organizacijah.

To je bila prva doba dela obveščevalne službe Kominterne, ko so morali njeni agenti i poročati i sodelovati s krajevnimi organizacijami. Sorge je kmalu spoznal pomankljivosti takšne prakse in ko se je leta 1929 vrnil v Moskvo, je zahteval, naj se delo obveščevalcev popolnoma loči od dela partijskih aktivistov. Vsi agenti v tujini naj

se drže čim bolj od komunističnih organizacij. Skušal je dopovedati odgovornim ljudem, da pridejo obveščevalci, ki sodelujejo s partijskimi organizacijami, pogostokrat v zapor skupaj z njimi, s čimer je cela obveščevalna mreža uničena. Njegovi nadrejeni,

med temi tudi Manuški in Lovovski, pa so te predloge odklonili. Zato je Sorge začel delati za IV. upravo Rdeče armade, kjer so, kot kaže, imeli za njegove načrte več razumevanja.

IV. uprava Rdeče armade je 1929. leta ukazala Sorgeju, naj odpotuje v Sanghaj in osnuje obveščevalno mrežo v Kitajski. Od tod naj poroča vladni ZSSR in generalnemu štabu Rdeče armade o japonskih naklepih in aspiracijah na severne predele Kitajske.

Po izgonu Borodina in Galena je bila sovjetska vojniska mreža v Kitajski razkrojena in v Sorge je moral ponovno zbrati vse niti ter začeti s pošiljanjem informacij. Bila je to težka naloga, vendar kaže, da je Sorgeju ugajala. Njegova poročila so prihajala hitreje in so bila bolj točna od drugih poročil, ki jih je dobivala sovjetska vlada.

Za svojega bivanja v Kitajski je Sorge pazljivo proučeval kitajski in japonski politični položaj in se učil obeh jezikov. V kratkem času je organiziral in izpopolnil vojnisko mrežo, ki je delovala na njegovih lastnih načelih. Sodelovalo je 16 agentov, od katerih na njegovo zahtevo niti eden ni smel biti Rus. Prav tako njegovi agenti niso smeli imeti nikakršnih stikov s kitajsko komunistično stranko.

Delovali so posamezno in le redko so se poznali. Vedeli so, da delajo za skupno stvar, vendar niso niti slutili, kdo je njihov šef ali katera je njihova glavna naloga.

Ko je tako odlično opravil svoje naloge v Kitajski, so ga direktorji IV. uprave 1932. leta poklicali v Moskvo. Kazalo je, da je bilo njegovo delo v Kitajski samo priprava za precej važnejše podvige v Japonski.

Čprav so tedaj Japonci šele začeli osvajat Mandžurijo, so že resno ogrozili sovjetske interese v Kitajski. Rusko-japonsko nasprotje je postajalo vedno očitnejše. Splošno je bilo znano, da si Japonci poželjivo ogledujejo razne sibiriske pokrajine, čeprav so pred dobrimi desetimi leti morali evakuirati Vladivostok. Sedaj so se čutili močnejše. Kaj so načrtovali Japonci? Na to vprašanje je moral najti odgovor dr. Richard Sorge.

Advertisement for Zašja, Elita, and Luxor fabrics, featuring a woman in traditional dress.

Dr. Richard Sorge največji vohur vseh časov

Sorge je dobil ukaz, naj odpotuje na Japonsko in tam organizira še močnejšo obveščevalno mrežo. Leta 1933 je odpotoval v Berlin, kjer je dobil dokumente, da je postal posebni dopisnik »Frankfurter Zeitung« in še nekaterih drugih nemških listov v Japonski, se vpisal s pomočjo nekaterih znancev v nacistično stranko in odpotoval v Tokio.

Pred odhodom je svojim šefom v Moskvi postavil nekatere pogoje, ki jih je smatral za potrebne. Ti pogoji so bili:

Niti on niti kateri koli član njegove organizacije ne sme imeti nobenih stikov z japonsko komunistično stranko; dobiti mora pomočnika, ki ne sme biti niti Rus niti Nemec;

50 let dela velikega pevca in pedagoga Julija Betetta Mojster obhaja jubilej

V razburkanih časih 20. stoletja je že 50 let življenja velika, kaj šele petdeset let nemurnega truda in dela - sem razmišljal spomnoma, ko sem se, po stopnicah šestnastopne hiše v Zupančičevi ulici vzpenjal k Juliju Betettu, zaslužnemu slovenskemu umetniku in pevskega pedagogu. Dobri dve desetletji sta se minili, kar poznam Betetta; že od tistega časa, ko sem v šoli glasbene matice, ki jo je on tako uspešno vodil, prikril nerodno drsal z lokom po strunah violine...

»Kdaj in kako ste začeli svojo umetniško pot?« sem povpraševal, ko sva s mojstrom prisrčno opravila uvodne družabne formalnosti. »Se smem to imenovati umetniško pot,« je skromno odvrnil Julij Betetto. »Se je začelo z mojim vstopom v slovensko Opero. Pet je sem začel študirati pri Franu Gerbiču, potem pa sem prišel v roke Mateju Hubadu. Moj prvi nastop je bil 6. decembra 1903 v »Evgeniju Oneginu«, ko sem edinokrat sodeloval v zboru; še isti mesec sem pri solistično vlogi Mihe v »Prodani nevesti«. Pri Hubadu sem študiral vse do svojega odhoda na Dunaj leta 1907.«

»Kolikor vem, ste se na Dunaju naglo uveljavili. «Da, moj prihod na Dunaj je bil velikanski preobrat v mojem življenju. Nisem bil še niti štirinajst dni tam, ko so me in moj študiralni in poznejše izpopolnilni operne kadre. Če pa niso dosegli stopnje, da bi lahko stopili v Opero, ji niso bili v materialnem pogledu ničesar dolžni. Zelo so skrbeli za pevski nastop. Leta 1908 v oktobru sem tudi jaz prvič javno nastopil v dunajski Operi.«

»Kdaj in zakaj ste se vrnili v domovino?« »Na Dunaju sem ostal do leta 1922, ko sem se iz lastnega nagiba vrnil v domovino. V tujini sem živel mnogo uspešev in sem imel odprto pot na vse strani. Toda nekaj, kar je še danes v meni, me je gnalo domov. Vrnil sem se v polni moči, star šele 37 let.«

Mojster se je za hip nekam zamislil. Zadelo se mi je, da je njegov čelo spreletela senca potošnosti.

»Ali vam je bilo kdaj žal, da ste se vrnili?« sem potipal po njegovih mislih. »Ne, nikoli. Preveč sem prirastel k domači zemlji. Toda marsikaj bridkega bi mi lahko bilo prihranjeno. Za dve sezoni sem odšel v Monako, pa sem se spet vrnil. Nisem mogel vzdržati. Morda bomo le kdaj zlezli iz naših tesnih razmer ter znali ceniti človeka in njegov talent, sem upal. No, priznanje, ki sem ga doživel te dni, me tolaži, da smo tudi v tem pogledu na dobri poti. Skoraj nisem pričakoval, da me bo slovenska javnost tako pričakovala.«

Mojster, vzgojil ste cel rod slovenskih opernih in koncertnih pevcev. Valerija Heybalova, Rudolf Franc, Vekoslav Janko, Ladko Korosec, Franc Langus, Friderik Lupša, Nada Vidmar in Sonja Drakserjeva, kolikor se jih ta hip spominjam, so vsi izšli iz Vaše pevске šole.«

»Pa še mnogi drugi,« me je dopolnil Betetto. »Nekateri izmed njih so pomembni pevci v tujini, drugi pa se udeležujejo na pedagoškem področju.«

»Ali imamo Slovenci dovolj uporabnega pevskega materiala?« »Za moje delo potrjuje, da imamo. Vprašanje je le, ali tem materialu posvečamo tudi dovolj materialne skrbi. Hudo je, da morajo mladi talenti, ki študirajo solo petje, sodelovati v raznih zborih, da se lahko skromno preživljajo. Za študij ni to ravno najbolje. Škoda je toliko večje, ker imamo danes glasbeno šolstvo, ki bi lahko zadostilo vsem zahtevam sodobne glasbene pedagogike.«

Se to in o no sva se pogovorila z mojstrom Betetom. Polurni pomenek, kakršen naj bi bil, se je razpotegnil v pozni popoldni. Pripravil sem si marsikaj zanimivega iz svojega življenja. Škoda, da mi tu primanjkuje prostora; marsikaj bi lahko zapisal. Nasledel

oči, ki so z guturalnimi glasovi priganjali svoje kamele, toda kolikor manj ugleda sem užival pri belih, toliko več sem ga bil deležen pri njih. Ustavil sem se v pokrajini Hogarju in se seznanil s tamkajšnjim kraljem Moro Nabom. To je tista skrivnostna pokrajina, ki jo je Pierre Benoit opisal v svoji »Atlantidi«.

Povsod ostanki neke starodavne kulture, ki dajejo je itak skrivnostni deželni čudni gora poseben pečat. Tuaregi, »priznani« puščavski razbojniki je zdaleč niso takšni, kot jih opisujejo. Toda njih življenje je trdo in zato ni čudno, da so tudi sami trdi. Moj neposredni cilj je bila Nigerija, kjer pa se nisem dolgo zdržal, odpotoval sem naprej proti Čadskemu jezeru. Takrat sem doživel majhno neprijetnost.

Nisem kradel.« »Kako, da nisi kradel, ko si vendar bil zraven?« »Zraven sem že bil, toda moja naloga je bila samo ta, da sem držal nož nad belcem za primer, če bi se prebudil.«

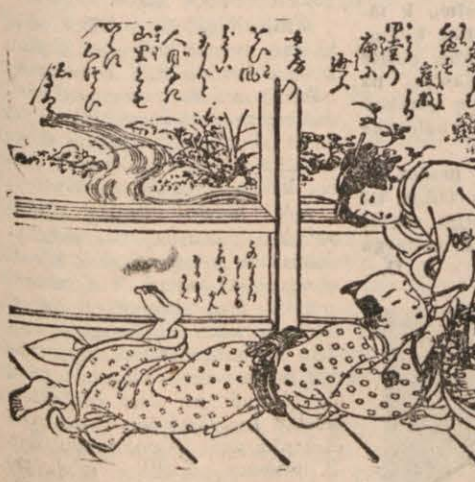
Od Čadskega jezera sem se vrnil proti zahodu v Nigerijo. Človeka preser. ti, ko vidi,

Nad milijon nemških vojakov, pripadnikov elitnih in dotlej še nepremaganih Hitlerjevih oklopnih enot, je prodiralo proti Moskvi. Nemški radio je hrupno razglašal nove zmage. Nemsko vrhovno poveljstvo je že delalo načrte za prezimovališča svojih čet v Moskvi.

To so bili težki dnevi za sovjetski generalni štab. Sovjetske enote so se borile na fronti od Krima do Leningrada in rezerv za protiofenzivo ni bilo mogoče dobiti. Obstajala je samo ena možnost, ena sama karata, ki jo je bilo treba vreči v praviem trenutku. Za to pa je bil potreben pogum.

Na meji Sibirije je držala v šahu japonske kvantunske divizije močna sovjetska armada, popolnoma opremljena in že preizkušena v neuraadni vojni z Japonsko. Sovjetsko vrhovno poveljstvo je vse poletje omahovalo pred odločitvijo: ali naj umakne daljnjevzhodno armado in reši Moskvu ter s tem pusti svojo sibirsko mejo nezavarovano. Pravičen odgovor na to tako važno vprašanje je mogel priti samo iz mesta, ki je od Moskve oddaljen nad šest tisoč milj - Tokia.

Medtem, ko je v ruskih stegah besnela največja bitka v zgodovini, je v Tokiu vi-

sok, suh človek z upognjenimi rameni, z obrazom kot da bi bil vlit iz guma in s prodornim hipnotizerskim pogledom imel pri sebi v gosteh najvažnejše poslovne in diplomatske osebnosti osi Berlin-Rim-Tokio in nekaj nevtralnimi diplomatov. To je bil Richard Sorge, doktor političnih ved, šef informacijskega oddelka nemškega poslanstva in osebni prijatelj poslanika, generala Eugena Otta.

Ko so gostje odšli, je ostal pri krajšem razgovoru le Max Klausen, čokot debelešen Nemec, lastnik ugledne tvrdke, ki je ravno tisti čas začela dobavljati novo orožje za Japonce. Ko je odšel tudi ta, je Sorge sedel še pozno v noč in si uberal glavo z vprašanjem, ali bodo Japonci udarili s kvantunsko armado Sovjetski zvezi v hrbet. Kajti Sorge je bil človek, ki je že vrsto let vodil sovjetsko obveščevalno službo na Japonskem. Klausen je bil eden njegovih glavnih pomočnikov.

Naslednjega dne, ob 8 zjutraj, je Sorge zajtrkoval z nemškim poslanikom in njegovemu. Uro kasneje je v poslanikovem kabinetu skupaj z ostalimi nemškimi diplomati v Tokiu prisostvoval redni jutranji konferenci poslanstva.

General Ott je dobil iz Berlina ukaz, naj prepriča Japonce, da je treba napasti Sovjetsko zvezo in s tem podpreti nemško armado. Pozval je prisotne, naj izkoristijo vse svoje osebne zveze, da bi japonsko vlado odvrnili od načrta, po katerih bi udarili v ugodnem trenutku z vsemi razpoložljivimi silami na Jugovzhod.

Tega dne je Sorge dvakrat govoril s Osakijem, visokim državnim uradnikom. Naslednjega jutra, 12. oktobra, je dobil od Osakije kopijo strogo zaupnega memoranduma, ki ga je japonska admiraliteta poslala predsedniku vlade. V memorandumu so navajali vse podrobnosti o pripravljenosti japonske mornarice za napad na ameriške posesti v

trebahom. Njihova lepota in čar spominjata na palme, ki se upirajo poljubnom vetru...

S KARAVANO ČEZ SAHARO Takrat sem videl Djebel Erdouz nad dolino Oued Aker v visokem Atlasu v Maroku. Zdelo se mi je, da sem v Evropi in ne v Afriki. Spomnil sem se, kako me je angleški konzul v Neaplju začuden vprašal:

»Vi bi radi šli v Sudan? Ali ne veste, da je Sudan puščava? Kaj pa boste jedli? Saj tam niti vode ni.«

Pa sem ga potolažil, da bom jedel pomaranče. Svaril me je z divjimi plemeniti in drugimi nevarnostmi. Spet sem mu povedal, da sem prelistal vse knjige, ki so mi bile o Sudanu dosegljive in da sem študiral tropično higieno, zemljepis, agronomijo in geologijo, da poznam tudi jezike in običaje, muslimansko civilizacijo itd. Skušal sem mu dopovedati, da bi hotel napraviti nekaj za tiste ljudi tam, da bi lahko jedli in pili, ali karkoli uporabljali, saj je toliko stvari, ki jih potrebujejo in da je tudi tam mnogo tega, kar mi potrebujemo.

Vizuma mi ni dal, ker sem imel premalo denarja.

Afrika mi je povedala, da mi bodo od sedaj naprej belci povzročali več težav, kot so jih Stanley in Livingstonu domačini. V Severni Afriki se mi je zdelo, da sem v Evropi. Bilo je še vseeno preved belcev. Hotel sem delati v nedotaknjeni Afriki. Vedel sem, da jo bom še nekje našel. Toda med menoj in njo je bila neskončna Sahara.

»Pa menda ja ne mislite čez Saharo? Nevarno je in nesmiselno. Sploh ni ljudi, samo razbojniki so. Abd-el-Kader ne pusti nobenega belca čez Saharo. Napadel bo vašo kavarano in ne samo, da vas bo oropal, tudi ob življenju boze.«

Arabske plesalke iz Ouidu

Julij Betetto je gotovo eden izmed redkih pevcev, ki si lahko čestita ob 50-letnici umetniškega ustvarjanja. Njegovim neštitem ljubiteljem se pridružujemo tudi mi in mu prisrčno čestitamo ob njegovem velikem jubileju

sem mojstra poprosil, naj mi pove kaj o svoji mladosti. »Bila je bridka,« se je otožno nasmehnil Betetto. »Moj oče je bil Italijan iz bližine Padove, mati pa Dolenjka iz Zuzemberka. Mati mi je umrla, ko mi je bilo sedem, oče pa, ko mi je bilo devet let. Do dvanajsetega leta sem imel matere, ki je bila zares prava mačeha. Potem sem do šestnajstega leta živel pri jerobu, odtlej pa, kakor sem vedel in zna. V gostoljubni hiši Juvačičevih v Siski sem kot hlini inštruktor našel nekaj časa prijazno zavetje.«

Kako čudovita pot od metlarjevega sina do pevškega umetnika in pedagoga, sem razmišljal, ko sem spet odhajal po stopnicah hiše, v kateri prebiva Betetto. Julij Betetto, veliki slovenski pevec in pedagog, je v svojem plodnem življenju nastopil v 140 operah s 175 vlogami; za seboj ima 337 predstav, skupaj pa 323 opernih, koncertnih in radijskih nastopov. Enajst let je vodil solo Glasbene matice, dvanajst let Državni konservatorij, trikrat je bil rektor Glasbene akademije oziroma Akademije za glasbo, vzgojil je celo vrsto blestelih pevcev, nekaj desetletij je stal v središču boja in naporov za napredek in pravilno pot slovenskega glasbenega šolstva.

Mojster slavi svoj jubilej. In ta jubilej vnovič dokazuje, da pravi talent, nesebitna ljubezen do umetnosti in do svojega ljudstva, neutrudno delo in žrtve naposed, čeprav včasih nekoliko pozno, vendarne rode častno priznanje. Mojstru Betettu naj ob njegovem lepem jubileju veljajo tudi naše iskrene čestitke!

Rado Bordan

kako visoka kultura je bila včasih tam. Nešteti ostanki pričajo o tem. Na nigerijskih cestah srečate čudovite jezdece na prelepih konjih arabske pasme, s krzno kovano opremo, ki jo najdete mogoče samo še kje v Severni Afriki, tu pa ste skoraj ob ekvatorju. Jezdci niso razloglavci kot večina Evropejci in tudi ne zaviti v burne kote Arabci. Glave jim pokrivajo komičasti klobuki s širokimi kraji in njihova drža v sedlu je ponosna kar se le da. Podobne ostanke starih kultur sem zasledil tudi po drugih predelih francoske Ekvatorialne Afrike. Oklepi iz veržice, starodavni meči in čelade - kot da bi bili v času križarjev. Nekaj pa mi v Nigeriji ni bilo všeč: ko sem bil tam, je bila ravno deželna doba. Dežela je dobesedno izgnila pod vodo. Maloštevilne ceste že marca meseca preljuje voda, tako da postanejo za promet skoraj neuporabne.

Kmalu sem uvidel, da v Nigeriji ne bo pravega dela zame. Moral bom kreniti drugam. Toda kam? Proti zahodu? Zdelo se mi je, da bo bolje, če grem proti Kamerunu in potem naprej čez francosko ekvatorialno Afriko proti Belgijskemu Kongu. Tam sem se dalj časa zdržal v skrivnostni pokrajini Ruanda Urundi na skrajnem vzhodu Belgijskega Konga, severno od jezera Tanganike. Ta pokrajina vam je gotovo na ok. poznana, čeprav tega ne veste! Američani so pred nekaj leti snemali tam svoj film »Salomonovi rudniki.«

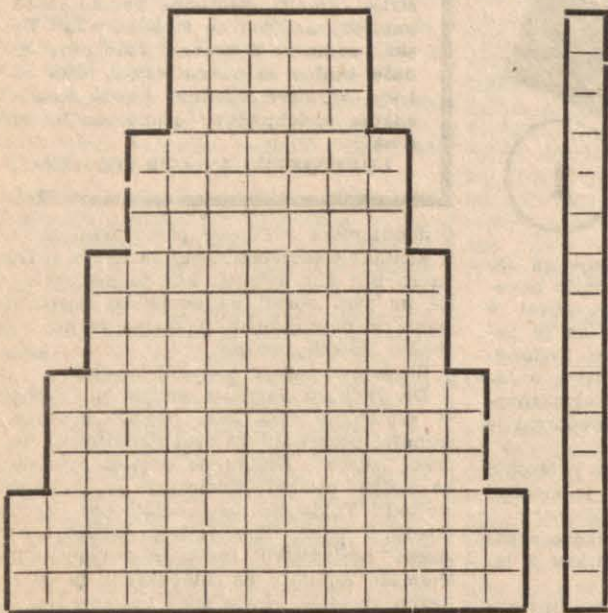
(Prihodnjič: Med prebivalci črnega kontinenta)

ŠESTA UGANKA

u gradnega razpisa

„Kolikor znaš, toliko veljaš“

SIČNIKI IN ŠUMEVCI ODLOČAJO

Skupno število točk:

V vodoravne vrste lika vpišite besede določenega, vendar različnega pomena. Pri tem upoštevajte naslednje:

1. Besede ne smejo biti kakršna koli osebna imena in priimki, niti imena zemljepisnih pojmov (mest, vasi, držav, gorovja itd.), zgodovinskih oseb, literarnih del, podjetij in podobno. Besede tudi ne smejo biti pridevniki, izpeljani iz teh imen. Uporaba drugih pridevnikov je dopustna.

2. Besede ne smejo biti vzete iz narečja, biti morajo take, ki jih pravopis priznava kot uporabne v knjižni slovenščini.

3. Tuje besede lahko vpišete le, če jih uporabljamo v našem vsakdanjem govoru in jih pravopis priznava kot uporabne v knjižni slovenščini. Strokovnih tujk se izogibajte.

4. Vse besede smete uporabiti le v prvem sklonu vseh števil oziroma glagole v 1. osebi ednine in nedoločniku. Deležniki niso dopustni. Besede morate napisati v skladu z veljavnimi pravopisnimi pravili. Nobena beseda se ne sme ponavljati.

Ko ste lik izpolnili z ustrežajočimi besedami, zapišite v navpično razpredelnico na desni strani še ocene posameznih besed v točkah. Besede ocenite po sičnikih in šumevcih, ki jih vsebujejo, in sicer štejejo:

za vsak ž	2 točki
za vsak č	3 točke
za vsak š	4 točke
za vsak c	7 točk
za vsak z	8 točk
za vsak s	9 točk

Če bi na primer vpisali besedo »srčnost«, bi jo ocenili z 21 točkami, ker vsebuje 2 s in 1 č, za katere priznava ocena 9 + 9 + 3 = 21 točk. Za besede »soščolci« bi vpisali 20 točk itd. Iskali boste torej besede, v katerih bo čim več sičnikov in šumevcov, ker vam samo ti prinašajo dragocene točke.

Ko boste tako ocenili vse besede, boste vse ocene sešteli v skupno vsoto pod črto. Tako z besedami in ocenami izpolnjen lik boste poslali kot svojo rešitev, ki ji boste priložili še kupon št. 6.

Preberite še tole:

Z današnjo šesto nagradno uganko je naše nagradno ugankarsko tekmovanje »Kolikor znaš, toliko veljaš« končano. Za najboljšo rešitev, ocenjeno po sistemu točk, smo razpisali 80 denarnih nagrad v znesku 40.000 din. Rešitve bo pregledala posebna komisija, postavljena iz članov našega uredništva in zastopnikov iz vrst reševalcev. Pri pregledu bo upoštevala vse pogoje, ki so bili združeni s posameznimi ugankami. Vsak reševalec, ki se udeleži te končne ocene s svojimi rešitvami, se brezprizivno podvrže njenim odločitvam. Rešitve je treba poslati najkasneje do

VKLJUČNO ČETRTKA 18. FEBRUARJA

na naslov: Uredništvo »TT«, Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 7. Vsak reševalec mora razen tega v spodnji levi kot naslovne strani kuverte napisati:

Nagradno tekmovanje TT
število točk

pri čemer napiše namesto pik skupno število točk, ki jih je zbral. Na zadnji stran kuverte pa naj vsak zapíše svoj natančni naslov. Prosimo vse reševalce, da zagotovo upoštevajo gornja navodila, ker nam bodo tako zelo olajšali delo in evidenco.

Ni nujno, da pošljete rešitve ugank na likih, ki ste jih izrezali iz časopisa. Take like lahko tudi sami narišete ali napišete, pri čemer na morajo biti vse risbe, rešitve in pisana različna in čitljiva. Komisija bo vse nerazločne in nečitljive rešitve odklonila.

Vsak reševalec mora priložiti tudi vseh 6 kuponov, ki smo jih objavljali hkrati z nagradnimi ugankami. Vsak reševalec lahko pošlje tudi več celotnih rešitev, če priloži k vsaki rešitvi potrebne kupone! Na posameznem listu je treba končno priložiti še seštevek vseh zbranih točk po naslednjem obrazcu:

Nagradna uganka	Naziv nagradne uganke	Število živali oz. trikotnikov	Število doseženih točk
1.	Samoglasniška izpolnjevanika		
2.	Lov na živali		
3.	Za izvežbane oči		
4.	Soglasniška izpolnjevanika		
5.	Zlogovnica		
6.	Sičniki in šumevci odločajo		
Skupaj točk:			

Na tem listu napišite tudi svoj naslov. Ta obrazec vas seveda ne odvezuje dolžnosti, da ne bi priložili rešitve posameznih ugank, ker se mora komisija prepričati, ali so vaše ocene pravilne.

Odgovori na vprašanja

Ljudska imena živali so v drugi nagradni uganki »Lov na živali« prav tako upoštevana, kolikor jih najdete tudi v knjigah (na primer v »Pravopisu«) in kolikor gre za prava imena, ne pa za ljubkovalne nazive!

V tretji nagradni uganki je treba šteti tako tiste majhne trikotnike, kakor one večje, ki so sestavljeni iz več manjših.

V samoglasniški, soglasniški in sičniško-šumevski izpolnjevaniki bo komisija ob morebitnih besedah, ki bi jih reševalci zapisali proti pravilom, razveljavila samo te besede in odštela nanje odpadajoče točke. Ne bo pa zaradi ene napačne besede razveljavila celotne rešitve. Seveda pa je treba upoštevati, da lahko tako zmanjšanje števila točk občutno vpliva na končni razpored, ker bodo o razdelitvi nagrad odločale le posamezne točke.

KOLIKOR ZNAS
TOLIKO VELJAS!
KUPON ŠTEV. 6

Za ples si boš gotovo pripravila kozmetično masko »TEINT BELL«. Imela boš svež in mladosten obraz.

Žena pri delu, doma in v družbi

Tudi moška moda

prinaša marsikaj novega

Vemo, da se ženske hitro vna- mejo za modne muhe. Moški pa so bolj konservativni in pre- udarni in se le težko navduš- jejo za modne spremembe, če niso te praktičnega pomena.

Moška moda v letu 1954 slo- ni na treh glavnih osnovah: oz- kih hlačah, zapetih suknjičih in kratkih povrnikih. Poleg tega pa je tudi oblika rokavne okrogline na rami bolj rahla, skoraj malo nabrana. To opa- žamo pri vseh vrstah suknji- čev in plaščev, pri katerih ra- mena niso več pretirano širo- ka. Suknjiči imajo čez hrbet in prsa sproščen kroj. Oblike v pa- su so le narahlo nakazane. Pri enorednih suknjičih so reverji krajši in visoko zapeti.

Prav za prav imamo samo tri vrste moških oblačil, ki so naj- bolj v rabi:

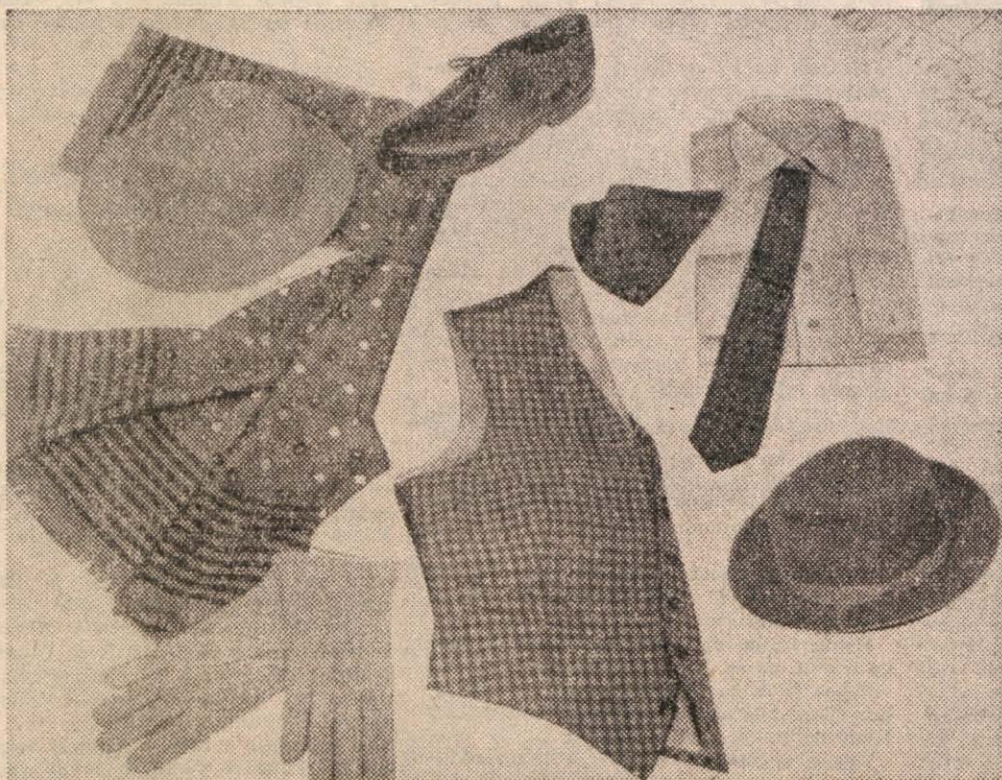
Čuleka za ulico ali poklic, športna komb. obleka in oble- ka za družabne prilike. Te modne značilnosti opažamo pri vseh teh treh vrstah oblek. Dvo- redni suknjič zapenjamo v vi- soki reverji.

V hudem zimskem mrazu je

Narta

kozmetika
edina, ki vam štiti kožo
in varuje mladostno
svežino

Šini žepov, konici reverjev pa sta vodoravni. Linija dolgega reverja je ostala ista. Enored- ni suknjič je visoko zapet. S

tem suknjičem lahko nosimo tudi karo telovnik, ki ga pri vratu vidimo približno 2 cm. K takemu kroju obleke spadajo običajno hlače brez roba. Širina hlačične ob nogi naj meri 46 centimetrov za srednjo postavu, 45 cm za manjšo, medtem ko ustreza za visoko postavu ši- rina 47 do 48 cm.

Oblika športnega plašča za sprehod ali površnika je sestav-ljena iz dveh že poznanih kro-jev: trenchcoata in duffle coat.

Linija površnika je preprosta in ima obliko pravokotnika, njego-va dolžina sega do kolen, rame- ni sta povešeni, reverja sta kratka, kroj rokavnega izreza pa je poglobljen. Tkanina, ki jo uporabljamo za te plašče, je balonska svila ali fin gaberdin.

Površnik za prehod je lahko tudi dvoreden, z manjšim špor-tnim poudarkom. Njegova dolži- na je 5 cm čez kolena. Zepi pri tem površniku so vrezani. Pri- merno blago zanj je velour,

flaus, kameljevina, shetland in tweed.

Klobuki, ki jih nosimo k ta- kim plaščem so iz lahke klobu- čevine in imajo s trakom obšite robove. Sportnim plaščem pa pristojajo nove okrogle teleskop oblike klobukov iz balonske svile.

Vsako pretiravanje modne li- nije je nemodno. To trdijo ti- sti, ki skušajo utemeljiti smisel novega in praktičnega modnega sveta.

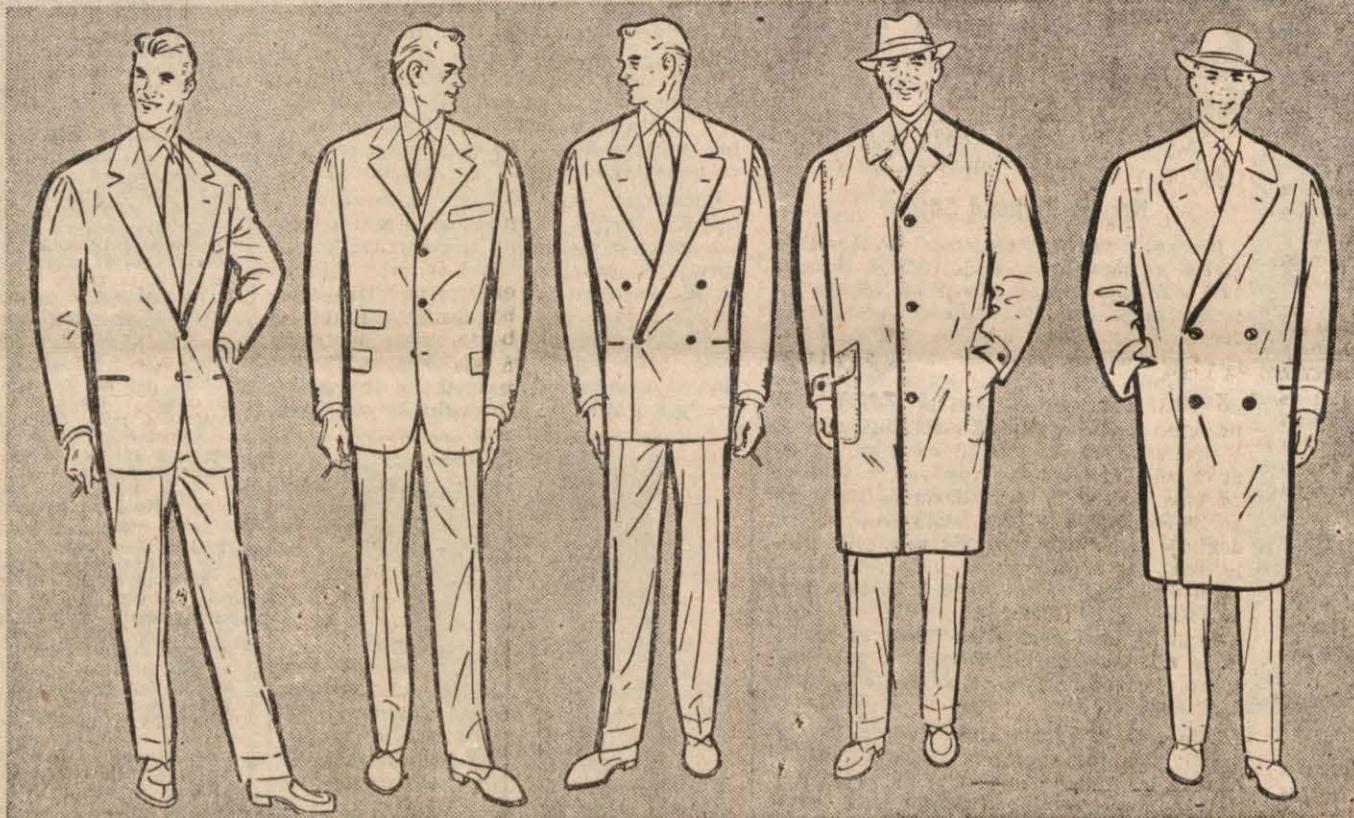
Knjiga, ki jo priporočamo

V založbi ilustrirane družinske revije »Tovariš« je pred nekaj dnevi izšla knjiga, ki bi jo morala imeti sleherna družina. Nosi sicer skromen naslov »Gospodinjški priročnik«, toda po vsebini je izredno bogata, ker vsebuje v svojih član-kih gradivo, ki ima trajno vred- nost. V članku »Srečen zakon — srečna družina« se je avtorica H. P. približala najbolj perečim vprašanjem matere, moža, otroka, sploh družine, zraven pa se dotak- nila še marsikaj kaj perečega pro- blema — odnos zakoncev v spre- menjenih povojnih razmerah, ka- terega smatra kot odločilen fak- tor pri usvrtitvi družinske sreče. Članek, ki ga je vredno — in mi- šlim tudi posebno — večkrat pre- brati, bo marsikomu nudil trdno moralno oporo in napotilo preko nemarnih čeri, preko katerih se je morda že z muko prebijala nje- gova družinska ladja.

»Oh, knjige...« in »Doživetja, ki nam bogate življenje« članka, ki ju je napisala R. Š. bosta pravo odkritje za žene, zaprete s širi- mi stenami stanovanja, ker jim bosta odkrila, koliko rabe a velike noranje sreče jim lahko nudi glas- ba, knjiga in sploh umetnost.

Arh. Branke Tanzig članek »Majhna stanovanja — toda u- dobnost« bo mnogo prinesel k naši stanovanjski kulturi. V njem raz- pravlja med drugim o ureditvi moderne kuhinje, kjer gospodinj- ji delo ne bo več tak napor, tem- več je vse v njej prilagojeno tako, da ji nudi pri delu čim večje udobje. Ing. Gros pojasnjuje, kako elektrika služi gospodinjstvu. Eva P. prijetno kramlja o modi, tej večno boleči točki sleherne žene, Tita Škerlj je napisala članek »Pri- nas imamo goste«, nakar sledijo še članki: o čiščenju stanovanja, o vkuhanju in vlaganju, razni praktični nasveti in podobno.

Se to: knjiga je zelo lepo opremljena. M. Š.

Vsaka žena ima lahko

UREJENE IN NEGOVANE ROKE

Vsaka gospodinja ima lahko kljub vsakodnevnim domačim delom lepe in negovane roke. Potrebno jim je le posvetiti nekaj pozornosti. Med svojim delom prihaja gospodinja v stik z lugom, sodo in raznimi kislina- mi, ki škodljivo učinkujejo

vanki bo komisija ob more- bitnih besedah, ki bi jih reše- valci zapisali proti pravilom, razveljavila samo te besede in odštela nanje odpadajoče točke. Ne bo pa zaradi ene napačne besede razveljavila celotne rešitve. Seveda pa je treba upoštevati, da lahko ta- ko zmanjšanje števila točk občutno vpliva na končni raz- pored, ker bodo o razdelitvi nagrad odločale le posamezne točke.

V »Zlogovnici« se lahko isti zlogi v eni in isti besedi ali pa v več besedah ponavljajo. Tudi ni nujno, da pri sestavi 10 besed uporabite vse razpo- ložljive zloge.

V samoglasniški in soglasni- ški izpolnjevaniki štejejo pri ocenjevanju tudi črke prego- vov, ki smo jih mi zapisali v lika.

V nobeni uganki se ne smejo iste besede ponavljati, niti z drugačnim obrazlom oziroma pripono.

Uporaba prislovov je do- pustna.

na kožo. Zato je potrebno med delom pogosteje umivati roke v topli vodi in z milom. Vodi lahko dodamo tudi nekaj sode bikarbone (1 žličko na liter vo- de). Vrhove prstov in nohte umivajte s ščetko. Rok ni do- bro umivati s hladno vodo, po- sebno če je koža občutljiva. Se- bolj je škodljivo, če po umiva- nju rok ne obrišemo dobro in gremo z vlažnimi rokami ven. Tako bo občutljiva koža hitro razpokala.

Ker se s pogostim umivanjem spravlja s kožo naravna mast, je dobro, če po umivanju roke namažemo s sredstvom, ki bo nadomestilo odvzeto masčobo. Eno izmed najbolj znanih in najpogosteje uporabljenih takih sredstev je glicerol ali mešani- ca glicerina in vode. Tako me- šanico lahko pripravi vsaka gos- podinja sama tako, da zmeša en del glicerina in dva dela vode. Pogosto dodamo tej me- šanici tudi nekaj limoninega soka, ni pa nujno potreben. Za nego rok je izvrstno sredstvo tudi tako imenovani glicerol- ni želez, ki ga prodajajo parf- umerije. Če za nego rok upo- rabljamo »želez«, potem po umi- vanju ne smemo rok popolnoma osušiti, temuč jih namažemo z »železom« na pol vlažne. »Ze- lez« moramo v kožo dobro vdr- gniti.

Razpokane roke nikar ne ma- žite z glicerolom niti s kakšnim drugim sredstvom, ki vsebuje glicerol, ker izzove močno raz- draženost kože in lahko povz- roči vnetje. Za razpokane roke

je najbolje sredstvo mešanica 50 gramov lanolina in 50 gra- mov vazelina, ki ga temeljito vtremo v kožo zvečer, preden gremo spat. Za nego rok ni do- bro uporabljati čist vazelin ali borvazelin, ker ga ne moremo dobro vtreti v kožo in nam za- maši nojnice.

Mnogo ljudi trpi zaradi pre- komernega znojenja rok, kar je posebno pri podajanju roke ob svidenju ali slovesu zelo nepri- jetno. To znojenje preprečimo ali vsaj ublažimo z umivanjem rok v slani vodi in z uporabo sredstev proti prekomernemu znojenju, ki jih je mogoče dobiti v lekarni.

negovanjem, moramo zanohtice omeščati. To dosežemo s tem, da držimo vrhove prstov nekaj minut v mlačni vodi, kateri smo dodali nekaj mila. Popo- kane in debele zanohtice obre- žemo s škarjami, paziti pa mo- ramo pri tem, da ne zarežemo pregloboko. Če se nam to zgodi, moramo ranjeno mesto namazati z jodom, da ne bi prišlo do in- fekcije.

Nohte režimo s škarjami, ne pa z nožem ali žiletko. Tudi grizti jih ne smemo. Se bolj je pa je, če damo nohtom zaželeno obliko s pilo. Nohte, ki se radi lomijo, zdravimo tako, da vrho- ve prstov držimo vsak dan približno 10 minut v olju, po- stem pa jih dobro masiramo. Nohte, ki se zavijajo, držimo v topli vodi, ki smo ji dodali ne- kaj salicila.

Če boste tako negovali roke, se vam ni treba bati za njihov videz. Kljub raznovrstnim delo- lom, ki jih opravljate v gospo- dinjstvu, boste imeli zdrave in lepe roke. V družbi pa boste napravili vtis negovane ženske, ki cení svojo zunanost.

Mrzle roke so znak slabega krvnega obtoka. Take roke je treba pogosteje masirati, da bi okrepili obtok krvi. Kolikor masaža ne pomaga, je treba vprašati za svet zdravnika.

Razen negovanju kože je treba posvetiti pozornost tudi zanohtici in negi nohtov. Zanohtice se pri delu pogosto na- pečijo, kar zelo boli, na teh me- stih pa tudi skoraj redno pride do infekcije. Preden začnemo z

vinocet

Gospodinj! Zahtevajte povsod le našo odlično gorčico ki ima najboljši okus in ki naj ne manjka pri nobenem obedu!

VINOCET Ljubljana

Golaževa juha. Pest čebule zarumenimo na žlici masti, pridenemo četrt kilograma mesa, ki smo ga rezali na loščke, dodamo paprike, žlico kisa, korenja in peteršilja. Ko je meso suho, ga potresemo z dvema žlicama moke, dobro premešamo in zalijemo z vodo, ki ji dodamo po okusu malo kisa. Tako se meso kuha in ko je mehko, dodamo juhi krom- pirja, ki smo ga skuhali posebej, česna in po okusu timesa, lo- vorja in kumine. Vse skupaj

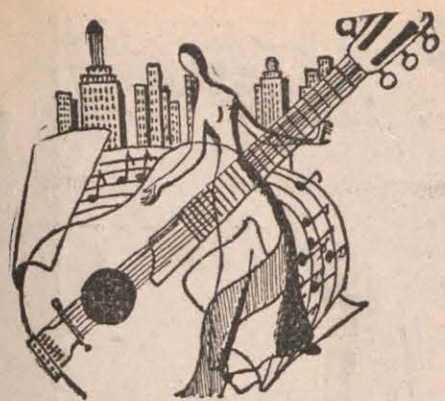
mora še dobro prevreti, nato pa lahko postavijo jed na mizo. Nadevane čebule. Enako- merno velike čebule olupimo, izvitimo in prevremo v slanem kropu. Na masti prepra- žimo mesne ostanke ali sveže meso in ko se ohladi, mu pri- mešamo eno jajce, sol in poper ter nadevamo izdobljeno čebu- lo. Tako pripravljene čebule vložimo v kozice, oblijemo z vročo maslo, zalijemo nekoli- ko z juho in dušimo pol do tri- četrt ure.

KUHARSKI ZAPISI

Golaževa juha. Pest čebule zarumenimo na žlici masti, pridenemo četrt kilograma mesa, ki smo ga rezali na loščke, dodamo paprike, žlico kisa, korenja in peteršilja. Ko je meso suho, ga potresemo z dvema žlicama moke, dobro premešamo in zalijemo z vodo, ki ji dodamo po okusu malo kisa. Tako se meso kuha in ko je mehko, dodamo juhi krom- pirja, ki smo ga skuhali posebej, česna in po okusu timesa, lo- vorja in kumine. Vse skupaj

mora še dobro prevreti, nato pa lahko postavijo jed na mizo. Nadevane čebule. Enako- merno velike čebule olupimo, izvitimo in prevremo v slanem kropu. Na masti prepra- žimo mesne ostanke ali sveže meso in ko se ohladi, mu pri- mešamo eno jajce, sol in poper ter nadevamo izdobljeno čebu- lo. Tako pripravljene čebule vložimo v kozice, oblijemo z vročo maslo, zalijemo nekoli- ko z juho in dušimo pol do tri- četrt ure.

KNJIGO
HIPNOTIZEM — SUGESTIJA
dobite v vseh knjigarnah
in kioskih.

Rumena vijolica

FRANCES CRANE:

Detektivski roman

18

Patrick naju je potisnil dalje. »Na avoniji Columbus bomo že kakšnega dobili. Ali ste vi priklicali tista dva policajca?»

»Kaj šel je odvrnila Lulu
»Kako pa ste vedeli, da sem tukaj?«
»Saj nisem vedela,« je rekla Lulu.

Jaz sem ga vprašala, zakaj naju ni nič ogorčil. Dejal je: »Nisem prostovoljno sedel za mizo. Eden tistih dveh tičev je pritiskal name skozi žep avtomatično pištolo. Ker očitno nista nič slutila, da se poznamo, se mi je zdelo bolje, da ostane tako. Reči moram, Jeanie, da si se vedla kakor izkušen detektivski veterani. Tudi Murphy je bila odlična, ampak ona ima poklicno prakso in zna vračati srepe poglede z občestmi. Šele ko sta se prikazala policajca, sem lahko vstala.»

»Ne vem, mislim, da sta tujca. Kazala sta vsak svoj ameriški potni list, toda pravi Amerikanci nikdar ne nosijo potnega lista s seboj. Vsaj v domači deželi ne. Dolgo še ne moreta biti tukaj, ker bi ju drugače poznal.»

»Ali sta Italijana?« je vprašala Lulu.
»Eden želi; drugi je najbrž Spanec. Kajne, da mi niste vi telefonirali v hotel Chelsea, gopodična Murphy?«

Lulu je odkimala.
»Saj sem vedel, da niste,« je rekel Patrick.
»Zakaj si pa potem šel tja?« sem dejala.

»Radoveden sem bil. Hotel sem iti v pisarno po pištolo in ugotoviti, kaj se pravzaprav godi... Toda možakarja sta me prestregla pred hišo in rekla, da sta prišla pome, da se pomenimo o Johnnyju Terrillu. Odvedla sta me tja, kjer sta me našli, in me skušala pregovoriti, naj zadeve več ne preiskujem. Ali vam je kdo povedal, kje sem, gospodična Murphy?«

»To vprašanje vam zamerim, gospod Abbott; saj dobro veste, da vam ne bi sledila, razen če bi mi to naročili ali bi me skrbelo za vas. Veste tudi, da se za vas nikdar ne bojim. Kaj sta vam povedala o Johnnyju Terrillu.«

»Rekla sta, da je mrtev, da je padel že nekaj mesecev potem, ko je prišel z italijansko vojsko na fronto. Pravita, da me ima njegova sestra za norca.«

»Kaj jima ne pride na misel?«
»Tisti s suhljastim obrazom vztrajno zatrjuje, da Molly Terrill nori. Pravi, da je od večnega premišljevanja o tej zadevi že čisto zmešana, ampak ne toliko, da se ne bi bala za svoj denar. Zato sta me zvelkila v tisto beznico, mi oba pritiskala pištolo na trebuh in mi zabičala, naj odneham. Najbrž bi se jima bil lahko izmotal, ampak ne brez boja. Toda razgovora sem bil na them vesel. Povedala sta mi, da sta prej delala na Terrillovi farmi. Sulec je imel čisto ženski glas, zato menim, da je bil on tisti, ki je telefoniral v hotel Chelsea in se predstavljal za mojo tajnico.«

»Lopov!« je vzkliknila Lulu.
»Hitro smo šli dalje; prekoračili smo že dve prečni ulici, odkar smo zavili okrog vogala pri baru Enrico. Vzpenjali smo se vedno višje. Zrak je postajal čedalje čistjši.«

»Angelino Angelo naju je spravljal v tisto klet,« sem rekla.
»Patrick se je ustavil. »Kdo?«
»Angelo. Zdaj se ti njegovo ime najbrže ne zdi več tako smešno, mar ne?« sem pripomnila.

Začeli smo hoditi nekoliko složneje, čeprav se ni nič manj mudilo. Patricku sem povedala, da naju je zarezal.

Jaz sem se jim zdelala bolj sumljiva kakor smešna. Zmršana ženska pri bližnji mizi me je nadrla z grdo kvanto in moški poleg nje mi je porogljivo pomežiknil, še preden sem uvidela, da se ni dobro ozirati po gostih. Lulu je vprašala iz kabine: »Kakšno številko ima vaš telefon?«

Hank ji je milostno povedal: »645 Halfmoon.«
Lulu je začela govoriti. Nato je slučajno obesila in stopila ven.
»Počakate lahko zunaj,« je rekel Hank.
»Hvala.«
»Prosim, prosim, samo pojdite že, mamjca. Pa brž!«

Stopila sem proti Lulu. Patrick se ni ganil. Komaj sva se približali vratom, so se odprla in na pragu sta se prikazala drug za drugim dva policajca. Hank naju je ošvrknil z divjim in togotnim pogledom, nato pa se je sladko približal policajcema, ki sta naju radovedno gledala. Lulu je stopila k njima in jima pojasnila, da sva se v megli izgubili in da sva prišli sem poklicati taksi. Tisti, ki je imel podoficirski čin, jo je opozoril, da lokal ni primeren za naju in naj rajši počakava zunaj.

»Tako prideva za vama,« je dejal. Lulu se mu je zahvalila; med vrati sem se še enkrat ozrla na Patricka. Vstal je ter snel z obešalnika dežni plašč in klobuk. Možakarja zraven njega sta ga prebadala s čemernimi, strupenimi pogledi. Rokav je imel grdo raztrgan... rokav suknička, ki ga je danes popoldne — zdaj je bilo že večerj popoldne — oblekel za poroko. Skozi temno lahko progasto blago se je na široko svetilka podloga.

Ko sva prišli ven, naju je Patrick že dohitel. Položil je prst na usta, prijel vsako z eno roko pod pazduho in odšel z nama proti najbližjemu vogalu. Pihal je močen veter in megla je hitro koprnela. Tisto okno, iz katerega naju je nekoč nahrulil, je bilo zdaj razsvetljeno.

Zrak je bil čist in prijeten. Ulične svetilke so se veselo zaiskrile, kakor od presenečenja.
Za vogalom naju je Patrick ustavil. »Kaj pa tisti taksi, Murphy, ki ste ga naročili?«

Lulu se je namuznila: »Nobenega ni bilo na razpolago. Objubili so mi, da mi bodo poslali prvega, ki bo prost.«

Angelo vzel je taksi pred bifejem in da smo potem dirkali križem krašem po ulicah, ker nas je lovil neki drugi taksi. Lulu mu je pojasnila, da mu je dala Everetov naslov, toda Angelo je ustavil blizu beznice in nama rekel, naj greva noter. Odkuril jo je šele potem, ko je Lulu potegnila pištolo.

Patricku so se oči zasvetile. Stisnil mi je roko.
»To je dokaz,« je rekel.
»Dokaz za kaj?«
»Da sta na delu dve skupini. Ena dela proti drugi.«
»Dve skupini vohunov?«
»Vohunov ali gangsterjev; oba izraza sta pravilna.«
»Kako veš to?«
»Angelo gotovo hoče prekrizati račune tistima dvema, ki sta me odvedla v bar. Saj menda ne misliš, da vaju je slučajno pripeljal tja?«
»Ampak kaj tiči za vsem tem?«

»To je tisto vprašanje, ki ga moram razčistiti, Jeanie.« Glas mu je zazvenel topleje. »To je ravno lepota in mikavnost takih zadev. Vse je še zavito v temo. Morda se resnica niti malo še ni zasvetila. Človek mora toliko časa tipati, da najde kako sled.«

»Rumeno vijolico?«
Patrick me najbrže ni slišal. Bil je precej razburjen, česar pri njem nisem dostikrat opazila.
»To je eden tistih primerov, pri katerih je že takoj od kraja vse zamotano in pretkano z zvijačami, in uganka se čedalje bolj vzlaščuje, da jo razrešiš. Po navadi zahtevajo veliko dela, požrtvovalnosti in sreče, predvsem pa ti vzamejo ogromno časa.«

Casa... sem pomislila in obšel me je žalosten občutek, da se ne bom nikdar poročila.
»Toda, ko je zadeva razmotana, je to velik uspeh, ki ga je človek res vesel.«
Prišli smo do križišča.
»Preiskavo sem začel z enim samim drobcem domneve in še ta je bila morda napačna.«
Kakšna je bila tista domneva, ni povedal.
»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

»Zdaj se nam je malo odprlo. Angelo je en član ene tolpe. Igra se je začela. Če se bomo zganili mi, se bo zganil tudi on in lovili se bomo toliko časa, da bomo otipali še druge člene verige, v kateri ima svoje mesto Angelo. Če ni on poglavar — in po mojem ni tiste vrste človek, da bi to lahko bil — pozna samo tista dva člena, s katerima je neposredno spojen. Opažovali ga bomo, ju našli in to nas bo privedlo na sled

poglarju. In ko bomo odkrili poglarja, bomo kmalu imeli vso tolpo, če bo šlo količkaj po sreči. Ko bo ena tolpa obkoljena, nam bo sama pomagala uloviti drugo.«

</

Legenda ali RESNICA

IZ ŽIVLJENJA GRETE GARBO

John Gilbert, Bil je njen partner v večini njenih filmov. Z njim je igrala v prvih predelavi Tolstojevih »Ana Karenina«. In zaradi njega je pozabila na Stillerja. Z veliko žalostjo je sprejela Stillerja to prijateljstvo in se je nekoga dne zagrenila in razočaran vrnil na Švedsko. Dve leti zatem so ga pokopali v Stockholmu. »Srce mu je počilo in je umrl,« so pisali časopisi. Greta je prišla ravno še na pogreb. Videli so jo jokati. In klepetalje so poskrbele, da se je to, skupaj z najboljšimi namigavanji, razneslo na vse štiri vetrove.

Zvočni film in tragedije

Ko je zvočni film v naskoku zavzel svet, je nastala v Hollywoodu prava panika. Mnogi slavljani in odlični igralci so izgubili v pozabo, ko so poizkušnje pokazale, da njihov glas ne ustreza zahtevam mikrofona. Toda Greta Garbo je ostala. Zvočni film je podvojil magično moč njene osebnosti, ko je združila njeno podobo z mehkim, globokim altom. Občinstvo je drvelo v dvorane, da bi jo slišalo. »Ana Christie«, »Gospodarka ljubezna«, »Kot me želiš« — to so bili filmi, ki je o njih ves svet govoril. Postala je največja igralka Hollywooda. Za en sam film

Monic in se izogibala ljudem. Ze so ji rekli »hollywoodska samotarka«. Dolga leta je žalovala za Gilbertom in pravijo, da ga nikoli ni pozabila.

Morda pa so jo ravno smrti njenih dragih zresnile in ji dale moč zoreti. »Kraljica Kristina«, »Mata Hari«, »Marija Walewska« so dokumenti velike umetniške sile ene največjih, če ne že največje filmske igralkice. Vsega je igrala 24 filmov — register najpopolnejših izraznih zmoglosti. Zato so ji tudi vzdelali ime »žena s stotimi obrazi«.

Njen največji uspeh pa je brez dvoma Dumasova »Dama s kamelijami« z Robertom Taylorjem. Tu je dosegla svoj višek.

Od žalosti, dvomov in manjvrednostnih kompleksov trpinčena, se je začela tudi delu že očitno odmikati. »Ninotika«, film, ki ga lahko štejemo med mojstrovine filmske umetnosti, ni bil toplo sprejet. Primitivni Američani, ki so Greta čestili kot boginjo, so se javno zgražali. Enostavno niso bili navajeni, da bi jo videli smežati, jokati ali plesati kongo. Tisto majhno sceno okajenosti ji še dolgo niso odpustili. Hotelo so, da ostane to, kar je bila za milijone Američanov: »božanska Greta«.

Ta neuspeh — prvi v njeni karieri — jo je tako potrl, da je pri prvi odkupila svojo pogodbo od MGM in izjavila, da ne bo nikoli več igrala.

Strah pred vrnitvijo

Potem se je začel lov. Producenti so jo naravnost oblegali, da bi jo pregovorili k vrnitvi. Stotine scenarijev so ji pošiljali, stotine, tisoče pisem je vabilo, moledevalo, prosilo. Vedno znova je odklonila ponudbe, vedno znova je zatrjevala, da jo je strah pred kamero.

Naposled se je nekemu producentu posrečilo, da ga ni takoj odbila. Scenarij ji je ugajal, zato je privolila, da bo podpisala pogodbo po poizkusnih posnetkih — če jo bodo le-ti zadovoljili.

Tehniki in osvetljevalci so razpostavili svoje rekvizite na vrtu njene vile in nato izginili — kot je zahtevala. Samo snemalca je ostal, ko je po dolgih letih spet odigrala par prizorov. Čez nekaj dni so ji trak pokazali. — Od tega časa ni nobenega glasu več o kakšni vrnitvi.

Neki ameriški psiholog je skušal razložiti ta njen odpor: »Zaradi nekaških zunanjih vplivov ali pretresov se zdi sama sebi telesno in duševno gola. Zato je izgubila zaupanje vase. Spet se ji zdi, da je nepomembna Greta Gustafsson in si dopoveduje, da je njena slava, njena umetnost, njena osebnost, ki jo pozna svet, le delo rafiniranega propagandnega aparata. Zaradi občutka manjvrednosti, ki je seveda brez realne podlage, ne daje več nobenih intervjujev, se zapira vase, se komaj še kdaj pokaže v javnosti in nosi preproste obleke.«

Morda ta ugotovitev drži. Eno je gotovo: Greta je bila že v svoji mladosti precej nenavadna ženska. Med tujimi ljudmi je bila vedno zadržana in molčeca, prijatelji pa so

lahko opazovali močno nihanje njenega razpoloženja. Zdal je prekipela od čustvenih izbruhov, je bila rada bohem, je kadila na cesti in se tudi opila v veselih in divjih večerih — potem pa je spet zaspada v globoko melanholijo, skoraj ni več govorila in se je zaklepala v svojo sobo.

Eden njenih prvih partnerjev, ki jo je poznal še iz Švedske, je pravil: »Bila je od nekdaj plašna, njene kretnje so bile nezrele in okorne, toda na platnu so bile čudovite.«

Pri intervjujih je bila tako nerodna, da so ji producenti v začetku prepovedali sprejemati novinarje. Svoje kolege in režiserje je zmerjal »subogala«. Pri delu je zahtevala samo to, da razen režiserja in snemalca nihče ne sme prisostvovati, ker bi jo motil pri koncentraciji.

Legenda in resnica

Velika umetnica živi zdaj osamljena v krogu svojih prijateljev. Siromna in molčeca sovraži vsak luksuz in hrup. Očrna njene hiše, ki je polna starin z njenih potovanja po svetu, so zagrnjena s težkimi zavesami. Obiskovalcem ključ že z balkona: »Prosim, ne vstopajte!« Pripovedujejo, da je odlična kuharica. Veliko časa posveča športu, kajti

SLOVENIAN SPORT
Vam nudimo
OPREMO
ZA VSE ŠPORTE TELOVADBO
ALPINISTIKO - TABORNIŠTVO

Greta Garbo v Parizu jeseni l. 1922. Tokrat je imel fotograf srečo, da jo je presenetil brez očal in z raskritim obrazom. — Ob njej je skrivnostni Mr. Schlee, ki jo s prijateljem Rexom Harrisonom povsod spremlja

V nemem filmu »Ana Karenina« je bil njen partner John Gilbert

Greta Garbo je izginila. Ze četr leta ni o njej nobenega glasu. Niti v Hollywoodu niti drugje v ZDA je niso videli. Tudi v Evropi ni njenega imena najti v nobeni knjigi za goste. Pred tremi meseci so jo zadnjič opazili v Santi Margheriti, na Ligurijski rivieri. Bila je v spremstvu skrivnostnega Georgea Mathiasa Schleeja.

Ze od nekdaj je znala »božanska Greta«, kot jo imenujejo po vsem svetu, svoje privatno življenje prekriži z neprodno tancico, ki je niso mogli niti najpredrežnji novinarji odkriti.

Morda so se ji zdaj naposled uresničile mladostne sanje? Takrat, ko je z Johnom Gilbertom jezdila po hollywoodskih okoličinah, ga je vprašala, zakaj ji pravijo »Mona Lisa«. »Saj imam rada vendar preprostost in samoto in nisem skrivnostna ali komplicirana. Tako je bilo in tako bo najhujš zmeraj. Morda zapustim nekoč film in se žrtvujem ljubezni. Takrat ne bom potrebovala luksuza in palače. Majhna kočna na planini, okoli in okoli samo drevje in samo dva, samo dva v tej samoti, daleč pa šumenje morja...« In Gilbert je rekel: »Odgovor na to bi bila hkrati razlaga, zakaj ti pristajajo bolj problematične kot enostavne vloge. Zdi se, da si taka —

morda si tuka v dnu srca. Ribnik, smreka, gršč, gozd, vse te stvari so dovolj preproste in vendar so skrivnostne. Taka si ti. Morda ljubiš preprostost, toda nas razburjaš, da iščemo v tebi globine. Oblici najnavadnejše obleke in najslabše čevlje — vedno boš ostala interesantna žena tiste vrste, zaradi katere zapuščaš možje hišo in dom.«

To je bilo leta 1928 — mlada Greta Garbo je bila veselo, romantično dekle kot vsaka druga. Čeprav je občutek, da je tujka v tem svetu, nikoli ni zapustil, nasprotno, z leti je postajal vedno globlji, je vendar živel tako kot vse njene vrstnice in tudi z intervjuji ni skoparila. Od kod potem ta čudna odtujitev?

Kraljica filma

Med prvo svetovno vojno je bila Greta Gustafsson mala prodajalka klobukov v neki stockholmski trgovnici in je stanovala v najrevnejšem predmestju. Njena mati je prodajala na trgu zelenjavo in je tako le z veliko težavo vzredila svoja dva otroka: Greta in njeno mlajšo sestro. Ob večerih je Greta obiskovala dramsko solo. Tu je leta 1917 opazil lepo dekle z melanholičnimi zelenimi očmi slavni Mauritz Stiller. Takole pravi Greta 1928. leta o tem srečanju: »Igrala smo eno Ibsenovih dram. Ko sem čakala za kulisami, sem opazila za seboj senco, kakor da bi bila senca veličana. To je Mauritz Stiller, mi je zaspešal nekdo. Stiller, najpomembnejši švedski igralec in režiser. Napeša sem vse svoje moči in igrala svojo vlogico tako vneto, da sem nanj popolnoma pozabila. Druga dne me je povabil v pisarno in pogodila sva se za glavno vlogo v filmu »Gösta Berling«.

Dal ji je ime Garbo, kar pomeni v portugalski »milita«. S filmom sta oba čez noč zaslovela. Greta so povabili nato v Berlin, kjer je igrala z Asto Nielsen in Wernerjem Krausom v »Neveseli ulica«. Ze takrat so šušljali o Stillerjevi ljubezni. Večkrat so ga slišali šepetati, ko je igrala krščen prizor: »Ali ni božanska! Ni čudovito lepa!« Mauritz Stiller je bil prvi mož, ki je ležal pred njenimi nogami. On je bil tisti, ki jo je pripeljal v Hollywood in jo dvignil na prestol kraljice filma.

Toda takrat je stopil v njeno življenje

Miha Maleš: Greta Garbo (1929)

so ji plačevali 300.000 dolarjev, vsota, ki jo je razen nje dobival samo še Charlie Chaplin.

Tedaj se je zaključila katastrofa z Johnom Gilbertom. Tudi Gilbert je bil eden tistih nesrečnežev, ki niso imeli primernega glasu. Njegov glas je bil mnogo previsok. Ob Gretinem temnem altu je zvenel naravnost smešno. Umetnik se je odločil za operacijo glasilk, toda brez uspeha. Iz opupa se je vdal pijači. Malo pred smrtjo ji je v nekem zakotnem newyorškem hotelu napravil skandal, ki je spet prijetno razburil novinarje — skričal ji je v obraz vse svoje sovražnosti in bolečino. Kmalu nato je umrl. V globoki črnini mu je vrgla Greta Garbo tri bele lilije v grob.

Žena s stotimi obrazi

Smrt Johna Gilberta jo je močno pretresla. Vedno bolj se je zapirala v svoj dom v Santi

V naslovni vlogi po Tolstojevem romanu »Ana Karenina«

vse življenje se je bala, da bi kot njena sestra umrla na tuberkulozi. Na visoko ograjenem vrtu ima svoj bazen in tam plava cele ure, navadno brez kopalne obleke. Njene služkinje so se nekoč domislile, da bi prodajale vstopnice za ogled iz skrite sirene line — in baje so dobro zaslužile, dokler ni Greta razjarjena odkrila podjetja.

Iz venca anekdot, ki so jih spletli okoli nje, pa je vendar jasno, da je Greta Garbo žrtev legende, ki jo morda sama proti svoji volji krepi. Da noče biti sama, dokazujejo njena številna prijateljstva. Pred mnogimi leti je rekla: »Pravijo mi sirena. Na platnu so me res napravili za sireno. V resnici pa nisem. Vedno se čudim, kako se morejo mlade Američanke v Hollywoodu s svojevredno virtuoznostjo posvečati hkrati filmu, športu in ljubezni. Jaz sem iz Švedske, kjer tempo življenja ni tako divji. In življenje ni tako komplicirano. Moji predniki daleč nazaj v čase Vikingov so bili skromni mornarji, ki so ljubili šumenje valov in valovanje vetrja. Jaz lahko posvečam svojo pozornost v svojem času le eni stvari. To pa iz vsega srca in iz vse duše.«

Komu posveča zdaj to pozornost? Mr. Schlee, visoki, elegantni mož z orlovskimi očmi jo že dve leti spremlja na vseh potovanjih. Preteklo jesen sta kržarila z jahto po Sredozemskem morju. Le redko sta se izkrcala. In če, tedaj je znal ta mož pregrniti vse reporterje, ki so prežali na postarano ženo z velikim slamačkom in črnimi očali.

George Schlee je čakal dvajset let!

Miccì
BELA BARVA ZA BELO PERILO

ZVERKI

KO SE JE VEL BLOD NAJEDEL KAKO TUSOV, SO ODPOVALI DALJE... JAHALI SO VES DAN IN VSO DOLGO NOČ...

ZJUTRAJ...

TRDONJA!! ZBUDI SE!! OAZA!!

K-K-KAKO? K-K-KDO? K-K-KJE? KJE, OOO, PA RES! ŽIVNOOO!!!

REŠENA SVA! HURAAA!!

STOJ!!! KAJ PA JE?!? ZAKAJ USTAVLJAŠ?

SEVEDA... ZAKAJ?

...IN VES, DA LAHKO ZNORIS OD RAZOČARANJA, ČE TI OAZA PRED NOSOM IZGINI, KO SE JI PRIBLIŽAŠ? VEM!

TOREJ?!... NO, KAJ-TOREJ?!? KAJ TOREJ? NIKAMOR NE GREVA! TOLE JF FATA MORGANA!... NO, RAZJAŠIVA IN POGLEJVA NA ZEMLJEVID...

VIDIŠ?... NIKJER NOBENE OAZE... HAH! MENE NE BO PREVARILA TISTA PRIKAZEN!...

TAKO TOREJ SVA SE PREPRIČALA IN SI PRIHRANILA RAZOČARANJE... ZAJAŠIVA IN SE VRNIVA... POTOLAŽI SE, PRIJATELJ... A KJE JE VELBLOD?!

POČAKAJ, FALOT, TI ŽE POKAZEM FATO MORGANO!! UH, ČE TE UJAMEM!!